

panorama

inforegio

41

kevad 2012

Tulemustele suunatus
Ühtekuuluvuspoliitika seadistamine

et

JUHTKIRI

Johannes Hahn

3

4-11

12

PÕHINÄITAJAD: ABI TEIE PIIRKONNA EDUSAMMUDE KAARDISTAMISEL

13-15

ÄÄREPOOLSEIMAD PIIRKONNAD – INNOVATSIOON ÄÄREPOOLSEIMATES PIIRKONDADES

16-17

TAANI ELI EESISTUJANA: EU2012.DK

18-23

LIHTSUSTAMINE – LIHTSUSTADES TULEVAST ÜHTEKUULUVUSPOLIITIKAT

24-25

INTERVJUUD

Constance Angela Krehl & Lambert van Nistelrooij,
Euroopa Parlamendi liikmed

26-29

PROJEKTID

Näited projektidest Eestis, Madalmaades, Poolas ja Hispaanias

30-31

REGIOSTARSI KONKURSS

32

ERF TOETAB E-VALITSUST – TEHA ON VEEL PALJU

33

“RAHASTAMINE, PAINDLIKKUS JA KESKENDUMINE” ERIPÄRASTELE ELI PIIRKONDADELE

34-35

KAARDID

Liiklusõnnetustes hukkunud miljoni elaniku kohta 2010. aastal

Teede kaudu ligipääsetavuse potentsiaalne tõus: kiire stsenaarium praeguse olukorraga võrreldes

36

KALENDRIKUUPÄEVAD

Fotod (Lk):

Kaas: © Fotolia

Lk 2, 4-8, 12-13, 15, 17, 20-21, 23, 32-33: © Shutterstock

Lk 3, 30-31: © Euroopa Komisjoni

Lk 9: © Balázs Pichler/Shutterstock

Lk 10: © Regione Marche/Shutterstock

Lk 11: © Erik Schuss/Shutterstock

Lk 14: © Dayglow editions/Shutterstock

Lk 16: © Stefan Emanoil Ilcus/Shutterstock

Lk 21: © Fotolia

Lk 24: © Jehnichen

Lk 25: © Euroopa Parlament/Shutterstock

Lk 27: © Paul Tolenaar

Lk 28: © Ministry of Economy, Poland

Lk 29: © Patronal CECOT

Käesolev ajakiri on trükitud inglise, prantsuse ja saksa keeles taaskasutatud paberile.

Elektroniilisel kujul on see saadaval 21 keeles aadressil http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_et.cfm

Väljaandes avaldatud vaated kuuluvad autorile ega peegelda tingimata Euroopa Komisjoni vaateid.

2011. aasta oktoobris avalikuks tehtud ühtekuuluvuspoliitika uue lähenemise põhiliseks eesmärgiks on poliitika muutmine arukamaks ja keskendunumaks. Nii võib ühtekuuluvuspoliitikast saada 2013. aasta järgsel perioodil Euroopa Liidu peamine investeerimisstrateegia ja keskne vahend Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkide – tööhõive ja majanduskasvu – saavutamisel.

Oluline on laiendada seda arukat mõtlemist ka teistesse, ühtekuuluvuspoliitikaga lähedalt seotud poliitika valdkondadesse. 14. märtsil esitles Euroopa Komisjon aastate 2014-2020 ühise strateegilise raamistiku (ÜSR) elemente – raamistiku, mis integreerib ühtekuuluvuspoliitika rakendamise maaelu arengu ning merendus- ja kalanduspoliitika strateegiatega.

Nende poliitika valdkondade tegevuses juhendatakse hetkel erinevatest strateegiasuunistest ning ÜSR, mis on komisjoni nende sektorite eest vastutavate osakondade poolt ühiselt välja töötatud, aitab tagata, et uutele investeerimisprioriteetidele ja võtmetähtsusega meetmetele saab osaks maksimaalne toetus mitte üksnes Ühtekuuluvus- ja struktuurifondide, vaid võimalusel ka Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi poolt.

Tulemusnäitajate testimine

Uue ühtekuuluvuspoliitika kõige olulisemad põhimõtted on palju tugevam keskendumine konkreetsetele teemadele ja tulemuste saavutamisele. Selleks, et uurida nende poliitika muudatuste toimet praktikas, viidi komisjoni ja kaheksa liikmesriigi 12 korraldusasutuse koostöös läbi rida pilootprojekte.

Neid projekte uurides oleme juba õppinud, et uus lähenemine on tõepoolest võimalik, aga mitte ilma nõudlike ja oluliste muudatusteta nende tegevuses, kes programme kavandavad. Soovitud temaatilise keskendumise saavutamiseks on vajalik kaugeleulatuv arutelude ja poliitiliste valikute protsess. See toob esile poliitilise arutelu vajalikkuse valikute üle, mis peaksid suunama programmi kavandamist.

Selles *Panorama* numbris räägime mõnede pilootprogrammides osalenud inimestega, et koguda neilt tagasisidet.

Meie aruteludes Euroopa Parlamendiga komisjoni ettepanekute üle ühtekuuluvuspoliitikaks 2014–2020 on toimunud positiivne areng. Selles numbris annavad oma hinnangu uuele lähenemisele 2013. aasta järgseks perioodiks Euroopa Parlamendi regionaalarengukomisjoni juhtivad liikmed Constanze Angela Krehl ja Lambert van Nistelrooij.

Ma juhin teie tähelepanu ka uue ühtekuuluvuspoliitika lihtsustamise eesmärkide laiendatud juhendile, kus me pakume mõned kasulikud näpunäited juurutamiseks lihtsustamist praktikas.

Johannes Hahn

Euroopa Komisjoni regionaalpoliitika volinik

TULEVANE ÜHTEKUULUVUSPOLIITIKA – ROHKEM KESKENDUMIST TULEMUSTELE

Euroopa Komisjoni ettepanekutes tulevase ühtekuuluvuspoliitika kujundamiseks leidub rohkem keskendumist tulemustele, kui seda võis näha varasematel perioodidel. Majanduskriisi tingimustes on olemasolevate ressursside kasutamine viisil, mis tagaks ELi kodanikele maksimaalse tulemuse, olulisem kui kunagi varem.

Poliitikutele saab aina selgemaks, et avaliku sektori raha kulutamisel ei piisa üksnes sellest, et tehtavad kulutused on nõuetekohased. Rahakulutus võib olla nõuetekohane, kuid piiratud tulemustega. Nüüd on väljakutseks kulutada nõuetekohaselt ja tulemuslikult.

Mõju on muutus, mida saab usaldusväärset seostada sekkumisega. “Sekkumise mõju” või “sekkumise panus” on alternatiivsed väljendid selle idee esitamiseks.

Programmi sekkumisloogika kui lähtepunkt

Mis tahes avaliku sektori sekkumise kavandamine saab alguse sellest, et tuvastatakse probleem, millega tuleb tegeleda. Vajadusi on alati palju ja otsustamine, millise tegelemahakata, on poliitilisi otsustusi hõlmava protsessi tulem. Selle protsessi osa on ka soovitud muutuse suuna määramine ning mõnel juhul olukorra kirjeldamine, milleni tuleks jõuda (eesmärk).

Tulemused, tulemusnäitajad ja väljundnäitajad

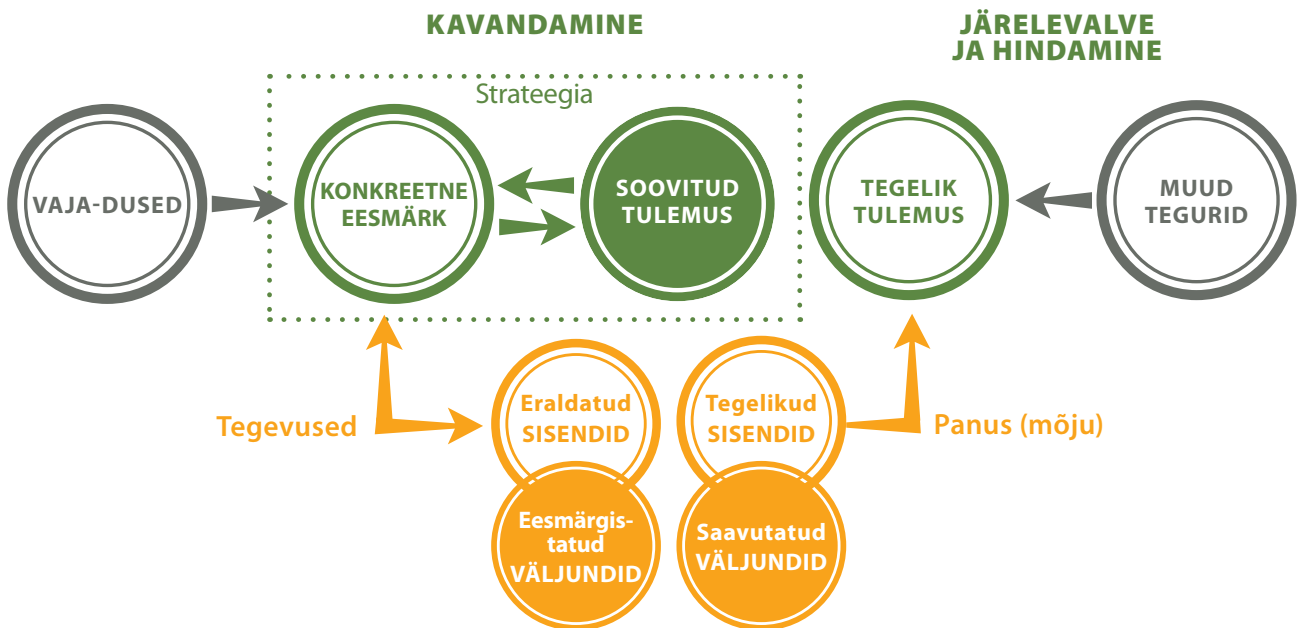
Soovitud *tulemus* on muutus, mis tahetakse tänu rahastatud sekkumisele saavutada.

Kui soovitud tulemus on valitud, siis tuleb kindlaks määrata näitajad, millega tulemuse suunas liikumise edukust mõõta. Selgete tulemusnäitajate valik hõlbustab probleemi ja poliitiliste vajaduste mõistmist ning võimaldab hiljem otsustada, kas eesmärgid saavutati või mitte. Antud kontekstis on kasulik seada tulemusnäitajatele eesmärk-väärtused.

Olles tuvastanud vajadused ja soovitud tulemuse peab poliitik valima tegurid, millele avaliku sektori poliitika keskendum hakkab. Neist teguritest moodustuvad meetmed, mida programmidega rahastatakse ja mis viivad *väljundini*. Väljundid on programmide otsesed tulemid, mis peavad tulemuse saavutamisele kaasa aitama.

Sekkumist võib kujutada graafiliselt, kasutades *loogilist raamistikku*:

Järelevalve

Järelevalve tähendab jälgimist. *Väljundite järelevalve* tähendab jälgimist, kas soovitud tulemiteni on jõutud ja kas projekti elluviimine püsib graafikus.

Ühtekuuluvuspoliitika programmide elluviimine toimub mitmetasandilise juhtimise kontekstis. Selle süsteemi osalised – juurutavad ametkonnad, korraldusasutused, riiklik ja ELi tasand – vajavad erinevat teavet. Üheks Euroopa-tasandi ülesandeks on teabe koondamine kõigi programmide kohta, et anda Nõukogule, Parlamendile, Kontrollikojale ja ELi kodanikele aru, millele ühtekuuluvuspoliitika vahendeid on kulutatud. See toimub ELi tasandil defineeritud *ühiste näitajate* kaudu. Need näitajad on seotud struktuuri- ja ühtekuuluvusfondidest kõige sagedamini toetatud tegevustega.

Järelevalve jälgib ka tulemusnäitajate muutusi. Tulemusnäitajate väärtuste jälgimine võimaldab otsustada, kas need näitajad liiguvad soovitud suunas või mitte. Kui liikumine ei toimu soovitud suunas, siis võiks see ärgitada arutlema sekkumiste asjakohasuse ja tõhususe ning valitud tulemusnäitajate asjakohasuse üle.

Tulemusnäitajate baasväärtusi, st näitajate väärtusi enne sekkumise algust, ja väärtusi järgnevatel ajaperioodidel võib mõnedel juhtudel leida riiklikust või piirkondlikust statistikast. Teistel juhtudel võib vajalikuks osutada uuringute läbi viimine või administratiivandmete, nagu ettevõtlusregistrid või töötu abiraha saajate andmed, kasutamine.

Hindamine

Muudatusi tulemusnäitajates põhjustavad avaliku sektori sekkumiste, näiteks ühtekuuluvusfondide poolt kaasfinantseeritud tegevused, aga ka *muud* tegurid. Olukordade erinevus enne ja pärast avaliku sektori sekkumist ei võrdu avaliku sektori sekkumise mõjuga:

MUUTUS TULEMUSNÄITAJAS

=

SEKKUMISE PANUS

+

MUUDE TEGURITE PANUS

Mõju hindamine – saavutatu fikseerimine

Mõju hindamise ülesandeks on eristada sekkumise tagajärjed muude tegurite põhjustatud muutustest ja mõista programmi toimimist. Esitada tuleb kaks küsimust:

- Kas sekkumine avaldas mõju ja kui avaldas, siis kui ulatuslik – positiivne või negatiivne – see mõju oli? *Kas see toimib?* Kas esines põhjuslik seos? Need on küsimused, millele püüab vastata *faktidel põhinev mõju hindamine*.
- Miks tõi sekkumine kaasa mingeid soovitud (ja soovimatuid) tulemusi? Neile *“miks ja kuidas see toimib?”*-küsimustele vastamine on *teoriapõhise mõju hindamise eesmärk*.

Neid küsimusi ei tohiks vaadata eraldi. Iga hindamine, mis esitab *“kas see toimib?”*-küsimuse, peab arvestama muutusetooria põhielementidega (kuidas ja miks?), et otsustada, milliseid muutusi tasub vaadelda ja põhjusega seostada. Ja iga hindamine, mis esitab küsimuse *“miks see toimib?”*, arvestab, võib-olla kaudselt, faktidel põhineva olukorraga. Ideaalolukorras peaksid *faktidel põhinev ja teoriapõhine lähenemine üksteist täiendama*.

Elluviimise hindamine – juhtimise pool

Elluviimise hindamised uurivad, kuidas programme ellu viiakse ja juhitakse. Tüüpilised küsimused on: kas potentsiaalsed kasusaajad on programmist teadlikud või mitte, kas neil on sellele juurdepääs, kas taotluse menetlus on võimalikult lihtne, kas on olemas selged ja asjakohased kriteeriumid projekti valikuks, kas eksisteerib dokumenteeritud andmetöötluse süsteem ja kas programmi tulemusi edastatakse tõhusalt. Minevikus on paljud, kui mitte kõik, ühtekuuluvuspoliitika hindamised olnud seda tüüpi.

KAS ON OLEMAS IDEAALNE HINDAMINE, MIS GARANTEERIB PÕHJENDATUD VASTUSED?

Kõik hindamised peaksid:

- olema kohandatud vastama konkreetsetele küsimustele, olema vastavuses programmi olemuse ja selle kontekstiga;
- kui vähegi võimalik, siis vastama hindamisküsimustele erinevatest vaatenurkadest lähtudes ja erinevaid meetodeid kasutades. See on *triangulatsiooni põhimõte*; ja
- arvestama kõiki hindamise kulusid teadmisesest saadava võimaliku kasu vaatenurgast. Hindamise valikul tuleb arvestada juba olemasolevaid teadmisi.

Kokkuvõttes: meetodite valik ja nende kombinatsioon tuleb otsustada iga juhtumi puhul eraldi. Meetodeid on mitmeid ja ei ole olemas igas olukorras *“parimat”* meetodit.

Mis on uut?

Praeguste ja eelnevate ühtekuuluvusprogrammide hindamiste kogemused toovad esile väljakutse, mis seisneb otsustamises, kas programmid on olnud edukad või mitte juhtudel, kui muudatused, mida programmidega püüti saavutada, ei olnud selgelt sõnastatud. Paljude programmide puhul on selge see, millele kavatsetakse raha kulutada, kuid ebaselge see, mis peab programmi tulemusel muutuma. Programmidel on sageli liiga palju näitajaid ja need ei kajasta soovitud muutust. Paljude programmide ressursid on kas geograafiliselt või temaatiliselt liigselt killustatud ja see vähendab mõõdetavate tulemuste saamise võimalust. Neil põhjustel on uue tulemustele keskendunud poliitika oluliseks lähtepunktiks eesmärkide selge sõnastamine ja nende väljendamine väikese arvu näitajate kaudu, millede puhul on olemas nii baasväärtused kui ka plaan edasiseks andmete kogumiseks, et jälgida progressi ja hinnata mõju.

Oluline muudatus saab olema see, et hindamine hakkab rohkem keskenduma ühtekuuluvuspoliitika *saavutustele*. Senini on hindamised kippunud rohkem keskenduma elluviimise temaatikale kui sekkumistega saavutatu kajastamisele.

Tulemusnäitajate testimine

Selleks, et uurida uue tulemustele keskendumise toimet praktikas, on 12 korraldusamet kaheksast ELi liikmesriigist komisjoni toel oma praegustes programmides uut lähenemist katsetanud. Kogemused on näidanud järgmist:

- Uus lähenemine on *võimalik*, aga mitte ilma oluliste muudatusteta nende tegevuses, kes programme kavandavad.
- Ükski testpiirkondadest ei kasuta praegu tulemusnäitajaid vastavuses ELi komisjoni tehtud ettepanekutega. Uuritud prioriteetide eesmärgid olid väljendatud väga üldsõnaliselt ja enamusel juhtudel *praegused näitajad ei kajasta seda*, mida programmid *peaksid saavutama*.
- Keskendumine tulemustele peab olema osa programmi arendamisest, see ei saa lisanduda hilisemas etapis.
- Peamine vajalik muudatus on *keskendumine*. Paljud uuritud prioriteetidest olid enam või vähem seotud alam-prioriteetide summad, mida ei saa väljendada ühe või isegi kahe tulemusnäitajaga.
- Keskendumine peab olema *arutelu ja poliitika valiku* protsessi väljund. See rõhutab programmi kavandamist suunava poliitilise debati ja selle kohese alustamise vajalikkust.
- Keskendumisega peab kaasnema *väiksem näitajate arv*. Mõnedes testpiirkondades oli näitajaid väga palju, kuid ükski neist ei kajastanud poliitiliste meetmete ajendeid.

- Mis tahes tulemusnäitaja valimisel on *olulised baasväärtus ja eesmärk*. Need võivad olla *kvantitatiivsed või kvalitatiivsed*.
- Mõnedel juhtudel (nt suurettevõtete toetusmeetmed) on võimalik *faktidel põhinev mõju hindamine*, võrreldes toetatud ettevõtete tulemusi nende ettevõtete tulemustega, mis toetust ei saanud. Teistel juhtudel on sobilikum *teooriapõhine mõju hindamine*, kasutades juhtumiuuringuid, intervjuusid ja sihtgruppe. Transportivaldkonnas võib mõju avalduda muudatusena programmile *eelnenud* ja selle *järgses* liiklustiheduses ja liikluse struktuuris.
- Lõpetuseks tasub meenutada, et *näitajad ei räägi meile kõigest*. Tulemusnäitaja areng peaks ärgitama arutelu, see ei ole poliitika tulemuslikkuse üle otsustamisel viimane sõna.

Mõnedes testpiirkondades tehtud intervjuudega võib tutvuda *Panorama* selle numbri lehekülgedel 9-11.

LISATEAVET

Juhenddokumendid:

http://ec.europa.eu/regional_policy/information/evaluations/guidance_en.cfm#2

TULEMUSRAAMISTIK – MIDA SEE TÄHENDAB?

Perioodiks 2014-2020 välja pakutud määrus⁽¹⁾ soovib “tulemusraamistikku” kui ühtekuuluvuspoliitika tugevama tulemustele orienteerituse ühte osa. Idee seisneb selles, et iga programmi jaoks lepitaks kokku mõned põhilised vahe-eesmärgid, mida liikmesriigid ja Euroopa Komisjon hoolikalt jälgiksid ja millede saavutamine võiks viia nii positiivsete kui ka negatiivsete tagajärge- deni. Vahe-eesmärgid kehtestatakse aastateks 2016, 2018, ja 2022 ning nende hulgas võib olla selliseid samme nagu hankekonkursi korraldamine, aga ka finants- ja väljundnäitajaid.

Vastavalt komisjoni ettepanekutele jälgivad liikmesriigid ja komisjon vahe-eesmärkide saavutamisel tehtavaid edusamme programmide aastaaruannete põhjal. Aeglaste edusammude korral võib komisjon anda soovitusi.

Liikmesriigid ja komisjon korraldavad esimese ametliku ülevaatus 2017. aastal, et tuvastada programmide mis tahes osi, kus esineb vahe-eesmärkide saavutamisel mahajäämust. Selle tulemusel võib komisjon jällegi väljastada soovitusi. Liikmesriigid peavad seejärel reageerima kas elluviimise kiirendamisega või fondide kasutamise ümberkavandamisega.

Pärast 2019. aasta ülevaatus jaotab komisjon laiali tulemusreservi. Tulemusreserv koosneb 5% (liikmesriikide, piirkonnaka-tegooria ja fondi kaupa) vahenditest, mida programmiperioodi algul programmidele ei eraldada. Liikmesriigid teevad komisjonile ettepanekuid edukate prioriteetide kohta, millele reservi vahendeid tuleks eraldada. Reservi võib jaotada ainult nende prioriteetide vahel, mis on oma vahe-eesmärgid saavutanud.

Komisjonil on ka võimalus mõni prioriteet täielikult või osaliselt peatada, kui 2019. aasta ülevaatus tulemustest selgub, et prioriteet ei ole oma vahe-eesmärke saavutanud. Makse peatamine ei ole vahend, mida rakendatakse automaatselt üksnes põhjusel, et vahe-eesmärke ei ole saavutatud. Komisjon peatab maksed ainult juhtudel, kui liikmesriigid ei õnnestu parandusmeetmeid õigeaegselt rakendada.

Viimane element on finantskorrektsioon. Finantskorrektsioone rakendatakse ainult programmi sulgemisel tõsiste mahajää- muste tõttu. Tõsise rikkumise tuvastamisel arvestatakse seda, kas mahajäämus eesmärkidest oli tingitud vältimatutest asja- oludest või olulistest ettenägematutest välistest teguritest ja kas projektiga seotud liikmesriik parandusmeetmeid raken- das või mitte. Täpsem teave avaldatakse komisjoni poolt rakendusaktis.

(1) Ühiste sätete määrus, artiklid 18-20.

UUT LÄHENEMIST TESTIDES – TULEMUSED PRAKTIKAS

Ühtekuuluvuspoliitika 2014-2020 tugevam tulemustele orienteeritus nõuab mõningaid operatiivtasandi strateegilisi muudatusi. Iga programmi tarvis lepitakse kokku tulemusnäitajad, mida hakatakse ka jälgima. Uue lähenemise testimiseks praktikas kutsus Euroopa Komisjon mitmete piirkondade esindajaid osalema pilootprogrammis. Panorama vestles mõnede osalejatega praktilistest väljakutsetest, mis selle uue tulemustele orienteeritud lähenemisega kaasas käivad.

BALÁZS PICHLER, RIIKLIK ARENGUAGENTUUR, UNGARI

Minu vaatenurgast on Ungaris selgelt suurimaks väljakutseks keskendumine meie ressursidele, meie fondidele, piiratud arvule teemadele, kus me soovime saavutada muutust ja lõpuks tulemusi.

See tähendab selget nihet eemale praegusest “absorbeerimiskesksest” ühtekuuluvuspoliitikast, mille puhul rõhuasetus on kõigi saadaolevate fondide kasutamisel. Praeguse lähenemise tulemusel kulutatakse jooksva programmi perioodil fonde erinevatele sekkumistele ja mõnedel juhtudel on ühtekuuluvuspoliitika tulemusi raske mõõta.

Oma fondide keskendamisega piiratud arvule muutustele, mida me soovime saavutada, loome me arvukalt väljakutseid. Esiteks, muutused ja tulemused, mida me ühtekuuluvuspoliitikalt ootame, peavad tuginema sidusrühmade laiapinnalisel kokkuleppel, kuna mõningaid arenguvajadusi tulevikus ühtekuuluvuspoliitikaga ei rahuldata ja see võib omakorda tekitada rahulolematust.

Teiseks, selle laiapinnalise kokkuleppe saavutamiseks tuleb järgmise perioodi programmide ettevalmistamist alustada piisavalt varakult.

Meie jaoks võib-olla suurim väljakutse on ambitsioonikate ja realistlike muutuste vahel õige tasakaalu saavutamine.

Sidusrühmade kaasamine

Uus tulemustele orienteeritud lähenemine soodustab sidusrühmade tugevamat kaasatust. Selle protsessiga alustamiseks kavatseme me Euroopa Komisjoni osalemisel pilootprojekti jätkata. Me kavatseme igale Ungari korraldusametusele korraldada ühepäevase piloot-ürituse.

Õigete muutuste ja saavutatavate tulemuste valimise kõrval on uue lähenemise suurimaks väljakutseks kavandada, kuidas mõõta ühtekuuluvuspoliitika panust nende tulemuste saavutamisel.

Usaldusväärsed tulemusnäitajad

Esimese sammuna tuleb valida usaldusväärsed ja stabiilsed tulemusnäitajad, mis on meie sekkumistega piisavalt tugevalt seotud ja võimaldavad mõõta muutust, mida me saavutada soovime.

Paraku esineb alati väliseid tegureid, mis meie tulemusnäitajate väärtusi mõjutavad. Seega peame juba eelnevalt paika panema meetodid eristamiseks nende väliste tegurite mõju üldistest mõjudest ja tuvastamiseks selgelt ühtekuuluvuspoliitika panus. See nõuab varajast kavandamist ja tihead koostööd kavandamise, jälgimise ning hindamise vahel.

**MAURO TERZONI, MARCHE PIIRKONNA
PIIRKONNANÕUKOGU, ANCONA, ITAALIA**

Minu arvates ei tähenda see uus lähenemine dramaatilist muutust, vaid pigem ühtekuuluvuspoliitika arukat seadistamist. Tõepoolest, me oleme tegelenud näitajatega, eesmärkidega, mõjudega, hindamisega jne peaaegu 30 aastat. Nüüd, olles jõudnud uude staadiumi, mil olulised on tulemused, võime me rajada oma tegevuse sellele, mida oleme minevikus juba proovinud ja katsetanud.

Minu arvates on tegemist pigem "mõtteviisi" muudatusega. Me peame hakkama esmalt mõtlema sellele, mida ja kuidas me oma piirkonnas muuta tahame, mida on võimalik teha, ja mitte ainult keskenduma mehhanismidele ja protseduuridele. Ja see on suurim väljakutse.

Programmi sidusrühmade kaasamine

Päris ühtekuuluvuspoliitika algusaegadest alates on meie piirkonna tugevuseks olnud toimiv sotsiaalmajanduslike sidusrühmade vaheline koostöö. Linnad, maakonnad, sotsiaalsed ja majanduslikud osalised ning erinevad sidusrühmad on kaasatud kavandamisperioodi erinevates faasides ja programmi elluviimisega ei tegele üksnes korraldusasutus, vaid kõik piirkondlikud teenistused.

Uus väljakutse on vajadus paremini fookustatud poliitika järele, mis on määratud temaatiliste prioriteetide ja püstitatud eesmärkidega. Minu arvates tähendab selline selge oodatavate tulemuste määratlemine sidusrühmade tugevamat kaasamist ning selgete eesmärkide seadmine nõuab strateegia selget sõnastamist. Selle protsessi käigus saavad kõik sidusrühmad paremini aru, milliseid nende huve mõjutatakse ja kuidas. Eesmärkide seadmine määrab veelgi teravamalt tulemuste "ulatuse", mida soovite saavutada.

Tulemustele orienteeritud programm nõuab tugevat partnerlust, kuna enam ei möödeta üksnes juhtimise tõhusust vaid ka meie *Marche piirkonna* kui terviku võimekust.

Üheks meie lähenemiseks on eelnevalt saavutatud tulemuste läbipaistvaks muutmine. Me oleme kujundanud hindamiskava, mis tuleb koostada programmide alguses. See võimaldab partneritel ja sidusrühmadel mõista, mida on eelnevalt tehtud, mida on võimalik teha, milliseid raskusi on esinenud. See annab neile väärtusliku teabe mineviku kogemustest, millele tuginedes kalibreerida oma ettepanekud ja soovitud tulevikus.

Tulevasi tegevusi tuleb kavandada mõistliku aja jooksul. See on kooskõlas eeltingimustega ja annab sidusrühmadele ja partneritele aega strateegia koostamisel kaasa aitamiseks.

Suurimad väljakutsed

Haldustasand hakkab tulevikus varasemast vähem keskenduma protsessile ja rohkem tulemustele. Vähem tähelepanu pööratakse kulutamisele ja rohkem sellele, kuidas kulutada. Edaspidi suunatakse korraldusasutuste jõupingutused vähem kontrollimisele ja auditeerimisele ning rohkem programmi tagajärgede kvaliteedile/kvantiteedile.

Selleks, et programmi tulemusi nõuetekohaselt hinnata, on vaja hindamise/jälgimise süsteeme, mis võimaldavad mõõta rahastatud sekkumiste loodud lisandväärtust. See nõuab paremat statistikat (taustanäitajad), mis võimaldaksid määrata baasväärtust ja eesmarke ning seeläbi "muutust" mõõta.

Möötmise põhimõtted mõjutavad ka aruandlust, mis muudab poliitikat võrreldavaks. Seeläbi võib tulemustele orienteeritud programmi koostamine muutuda veelgi tundlikumaks protsessiks.

CHRISTIAN LINDELL, SKÅNE PIIRKOND, ROOTSI

Rootsi Skåne piirkonnas on meile selgeks väljakutseks olnud sekkumisvaldkondadele tegelike eesmärkide seadmine, eriti kui otsene mõju ettevõtete arvule või tööhõivele ei ole mõõdetav.

Tahaksin märkida ka seda, et mitte kõiki olulisi saavutusi ei ole kõige parem mõõta näitajaid kasutades. Sageli pakuvad paremaid võimalusi jätkuv hindamine ja juhtumiuuringud.

Me oleme minevikus tõenäoliselt liiga palju tuginenud üldiste makromajanduslike mõjude mõõdetavusele. Peame mõistma, et me ei loo uusi töökohti ega ettevõtteid. Tegelikult loome me struktuure ja võrgustikke, mis soodustavad kasvu. Selle mõistmine lihtsustab põhiteguritele keskendumist, täpsemalt väljendudes sõlmede arvu mõõtmist võrgustikes ja uuringute kaudu osalistelt uurimist, kuivõrd kasulikud need seosed on.

Sidusrühmade kaasamine

Projektiomanike ja inimeste nimel, kes praeguse näitajate süsteemiga praktikas tegelema peavad, julgen ma öelda, et uut näitajate poliitikat tervitatakse entusiasmi ja kergendustundega. Me ei pea jätkama asjade mõõtmist, mida enamuse inimeste arvates on keeruline, kui mitte võimatu, mõõta.

Siiski tuleb meil leida teid vastamaks meie poliitikute õigustatud küsimustele nende tegevuste mõjude kohta. Me peame oma poliitikutele pakkuma näitajatest erinevaid infoallikaid, et vastata programmide mõju käsitlevatele küsimustele. Oma piirkonnas oleme me sellise teabe saamiseks laialdaselt kasutanud jätkuvaid hindamisi.

Uued väljakutsed

Kui me tahame näitajate struktuuri muuta, siis on meil vaja tugevat poliitilist omanikutunnet ja nõustumist sellega, et mõningaid asju ei saa lihtsalt näitajatega mõõta, vaid kasutada tuleb muid instrumente, nagu juhtumiuuringud ja jätkuvad hindamised.

Samuti peavad programmi autorid ja projektide sponsorid usutavamalt väljendama seda, et tehtavad jõupingutused viivad lõpuks majanduskasvu ja tööhõive tõusuni, isegi kui üksikute panuste tulemusi on raske mõõta.

Paljude projektide eesmärgiks on võrgustike rajamine ja uute koostööstruktuuride loomine ning kuigi me ei saa otseselt mõõta nende mõju uute ettevõtete või töökohtade näol, peame me siiski teostama analüüse, mis näitaksid, et me tõenäoliselt saavutame selliseid kasumlikke tulemusi. Me peame saavutama kokkuleppe ka selles küsimuses, et kuna Põhja-Euroopas on programmid SKPga võrreldes suhteliselt väikesed, siis on makrotasandi mõjud vaevalt mõõdetavad.

Me peame arvestama seda, et erinevate piirkondade tingimused erinevad suuresti ja sellest tuleb väljakutsete ja näitajate valikul juhendada. Kuna maailmas juhtub palju asju, mida on raske ette ennustada, siis minu arvates oleksid piirkonnad tugevalt keskendunud programmide arendamisest palju enam huvitatud, kui need oleksid paindlikumad ja programmidesse muudatuste tegemine oleks lihtsam.

PÕHINÄITAJAD: ABI TEIE PIIRKONNA EDUSAMMUDE KAARDISTAMISEL

Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika raames on ellu viidud sadu programme ja projekte. Selleks, et tagada komisjoni informeeritus peamistest saavutustest ja vahe-eesmärkidest, on ühtekuuluvuspoliitika programmidele kehtestatud nn põhinäitajad. Need näitajad pakuvad peaaegu reaajas infotuge regionaalpoliitika põhisõnumitele ja näitavad edusamme eesmärkide suunas liikumisel.

Ühtekuuluvuspoliitika on detsentraliseeritud poliitika. ELi liikmesriigid ja piirkonnad otsustavad, millised on nende eesmärgid, kavandavad nende eesmärkide saavutamiseks rakenduskavad, peavad läbirääkimisi Euroopa Komisjoniga ja viivad programmid ellu. See tagab, et ühtekuuluvuspoliitika toetaks antud piirkonna inimeste vajadusi ja teeks seda kooskõlas liidu subsideerimise põhimõttega.

Sadade programmidega on seotud väga palju erinevaid tegevusi. See on ühtekuuluvuspoliitika oluliseks tugevuseks, kuid asetab komisjoni olukorda, kus lihtsale küsimusele "Millised on ühtekuuluvuspoliitika saavutused?" puudub lihtne vastus. On praktiliselt võimatu loetleda kõiki programmidega saavutatud tulemusi, kuna iga programm toimib konkreetse piirkonna vajadusi arvestades ja seetõttu erinevalt.

Seetõttu kehtestas komisjon 2006. aastal ühtekuuluvuspoliitikale mõned üldised näitajad või põhinäitajad, mis mõeldavad mõningaid tavapärasemaid tegevusi. Kuigi need näitajad ei kajasta kõike, võimaldavad nad ELi komisjonil ja kõigil huvitatud osapooltel olla kursis mõnede põhiliste saavutustega ELi piirkondades.

Kuigi põhinäitajad ei ole kohustuslikud, kasutab enamus tegevusprogramme neid oma aastaaruannetes. Me teame näiteks, et 2010. aasta lõpuks olid jooksva põlvkonna programmid loonud 185 000 töökohta, rajanud lairiba-Internetiühenduse enam kui 850 000 inimesele ja ühendanud täiendavalt 3,5 miljonit inimest reovee puhastussüsteemidega.

Põhinäitajate aruandluse kvaliteet ja usaldusväärsus paranevad iga aastaga. See on kriitilise tähtsusega, kuna ühised näitajad moodustavad tulevast ühtekuuluvuspoliitikat juhtivate regulatsioonide olulise osa. Tulevikus on komisjon võimeline igal aastal Euroopa Parlamendile, Kontrollikojale ja üldsusele aru andma, mida on ühtekuuluvuspoliitika vahenditega saavutatud, ja toetama debatti poliitika tulemuste üle.

LISATEAVET LEIATE SIIT

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2007/working/wd7_indicators_en.pdf

INNOVATSIOON ÄÄREPOOLSEIMATES PIIRKONDADES

Jätkusuutlik majanduskasv seondub üha enam majanduspiirkondade võimega muutuda ja uueneda. Vaatamata sellistele piiravatele teguritele nagu kaugus mandri-Euroopast, väike turg või kriitilise massi puudumine, on enamus Euroopa kaheksast äärepoolseimast piirkonnast seadnud enesele eesmärgiks oma majandustegevuse valdkondade mitmekesistamise, toetades neid äritegevuse sektoreid, mis toodavad suurema lisandväärtusega kaupu ja teenuseid.

Mitmed näited elluviidud uuenduslikest projektidest kinnitavad, et äärepoolseimatel piirkondadel on selgeid eeliseid ja potentsiaali uurimistöödeks ja uuendusteks aladel, mis seonduvad nende konkreetse geograafilise asendi ja morfoloogiliste omadustega. Tehtud on suurepäraseid tööd, eriti järgmistes valdkondades:

- taastuenergia;
- merekeskkonna uuringud;
- tervishoid troopilistes piirkondades; ja
- bioloogiline mitmekesisus.

Pärast 29. oktoobril 2010 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklisse 349 tehtud Saint-Barthélemy saare ELi staatust käsitlevat muudatust on ELis kaheksa "äärepoolseimat piirkonda": neli Prantsusmaa ülemeredepartemangu ja piirkonda (Guadeloupe, Prantsuse Guiana, Martinique ja Réunion), üks ülemereühendus (Saint Martin), kaks Portugali autonoomset piirkonda (Assoorid ja Madeira) ja üks Hispaania autonoomne ühendus (Kanaari saared). 1. jaanuarist 2012 alates ei ole Saint-Barthélemy enam äärepoolseim piirkond, vaid üks "ülemereaadest ja territooriumidest" (ÜMT). Lõpuks tuleb mainida ka seda, et Prantsusmaa on 26. oktoobril 2011 vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 355 lõikele 6 teinud Euroopa Ülemkogu ettepaneku muuta praegu ÜMTi staatust omava Mayotte'i ELi staatuseks 2014. aasta jaanuarist äärepoolseimaks piirkonnaks.

Arendada võiks aga ka mitmeid teisi valdkondi, nagu:

- põllumajandus ja põllumajanduslike toiduainete uuringud;
- kliimamuutuste mõju leevendamine;
- astrofüüsika ja kosmoselennud; ja
- vulkanoloogia ja seismoloogia.

Piirkondlikud ja riiklikud ning Euroopa tasandi juhtorganid teevad pidevalt jõupingutusi, et uurimiseks, tehnoloogia arendamiseks ja innovatsiooniks saadaolevaid vahendeid tõhusalt kasutada. Neist investeeringutest saadav majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnakasu ei ole oluline mitte üksnes neile regioonidele enestele, vaid ka ELile tervikuna. Mitmed Martinique'il, Assooridel ja Réunionis peetud konverentsid ja seminarid on näidanud sidusrühmade tõelist dünaamilisust ja huvi toetuste leidmise ning Euroopa fondide parema kasutamise vastu, et suurendada investeeringuid uurimistöösse ja innovatsiooni.

Kõigile sobivat innovatsioonipoliitikat ei ole olemas: piirkondlik mitmekesisus on väärtus, mis õigustab erinevate kasvuni viivate teede kasutamist läbi "aruka spetsialiseerumise". Edu saavutamiseks peavad äärepoolseimad piirkonnad ühendama oma kohalikud varad, sisemised eelised, oskused ja ideed, et maailmaturul võistelda ja oma kasutamata potentsiaali rakendada.

PROJEKTIDE NÄITED

TAASTUVENERGIA

Kanaari saared – El Hierro 100 %

See projekt koosneb kolmest eraldi arendatavast ja elluviidavast programmist:

1. Projekt 100% taastuvenergia allikate kasutamiseks energiaruudus
2. Energiasäästu programm
3. Transpordiprogramm (üleminek fossiilsetelt kütustelt puhtale transpordile)

Esimese etapi eesmärgiks on rahuldada erinevate tegevuste kaudu 70-80 % saare elektrienergia vajadusest. Kõige uuenduslikumaks tegevuseks on tuule- ja veejõujaama rajamine eesmärgiga katta 30 % energiavajadusest otsese tuuleenergia elektrivõrku suunamise läbi.

Projekti kestus: 2003 – jätkub
Kogumaksumus: 64 600 000 EUR
ELi toetus: 500 000 EUR

LISATEAVET LEIATE SIIT
www.goronadelviento.es/index.php

BIOLOOGILINE MITMEKESISUS JA KLIIMAMUUTUSED

Madeira – Tahkete jäätmete hindamise üksus

Saare piirkondliku tahkete jäätmete töötlemise strateegilise kava kohaselt koosneb see tahkete jäätmete töötlemise projekt jäätmete kogumise, transpordi, sorteeritud kogumise ja taaskasutuse, väärtustamise, töötlemise ja lõpliku ladustamisega piisavaks integreerimiseks ja optimeerimiseks vajalike seadmete ja taristu rajamisest.

Projekti kestus: 1996-2009
Kogumaksumus: 152 576 EUR
ELi toetus: 102 081 EUR

LISATEAVET LEIATE SIIT
www.valorambiente.pt/etrs-meia-serra

INNOVATSIOON/PÖLLUMAJANDUSE MUUTMINE

Martinique – FIBandCO

FIBandCO annab teise elu banaanitaimede tüvedele. Uuendusliku tehnoloogia ja ökoloogiliselt vastutustundliku protsessi abil toodetakse neist looduslikku vineeri. Väärtustades seni kasutamata, kiirelt taastuvat loodusvara ja vältides metsade hävitamist, valmistatakse FIBandCO projekti tulemusel kõrgelt tunnustatud, esteetilisi, ainulaadseid ja jätkusuutlikke tooteid.

Projekti kestus: 2010-2012
Kogumaksumus: 1 211 000 EUR
ELi toetus: 500 499 EUR

LISATEAVET LEIATE SIIT
www.fibandco.com

ARUKAS SPETSIALISEERUMINE

Äärepoolseimad piirkonnad algatasid oma piirkondlike innovatsiooni strateegiate koostamise ja alustasid ennetavat osalemist aruka spetsialiseerumise platvormis (S³-platvormis). 2012. aasta juunis toimub Assooridel Tulevikutehnoloogiate Uuringute Instituudi toetusel aruka spetsialiseerumise seminar. See üritus võimaldab kõigil huvitatud osapooltel vahetada oma vaateid neile strateegiatele ja teha regionaaltasemel parimaid otsuseid.

S³-platvorm on Euroopa piirkondade esindajate ja ekspertide võrgustik, mille eesmärgiks on piirkondade arengule kaasa aidata, viia ellu ja vaadata üle aruka spetsialiseerumise strateegiaid. Arukas spetsialiseerumine on innovatsioonipoliitika oluline poliitiline põhimõiste ja kontseptsioon. Esiteks, see rajaneb iga piirkonna varade usaldusväärse analüüsil (märkimisväärsete bioloogilise mitmekesisuse, taastuvenergia, mereressurside jne laboratooriumide poolt). Järgmiseks, koondades piiratud inim- ja rahalised ressursid üksikutesse spetsiifilistesse ja paljulubavatesse valdkondadesse, kus omatakse globaalset konkurentsieelist, toetatakse maade ja piirkondade innovatsioonivõime tugevnemist. Üldiseks eesmärgiks on soodustada avaliku sektori investeeringute tõhusat, kasumlikku ja sünergia loovat tegemist valdkondades, mis viivad uuendusliku kasvuni, koostades selleks mitmeaastaseid strateegiaid, mida jälgivad ja nõustavad ekspertide meeskonnad, aidates nii kaasa heade tavade levimisele piirkondade vahel.

Äärepoolseimad piirkonnad on selle piirkondliku innovatsioonistrateegia uue majandusliku idee omaksvõtmisel esimeste hulgas. See on nende võimalus näidata oma poliitilist pühendumist ja entusiasmi aruka, jätkusuutliku ja kaasava kasvu edendamisel läbi oma varade väärtustamise ja piirkondliku innovatsioonivõime rakendamise.

Selline pühendumine võimaldab kindlasti suurendada tootlikkust ja konkurentsivõimet, luua töökohti ja tõsta piirkondade elanike elukvaliteeti. Liikumise suunas innovatsiooni peab muidugi kaasnema ärikultuuri muutumine. Tõhusad innovatsioonisüsteemid peavad koondama intellektuaalset ja ettevõtlusvõimekust, mis on vajalik VKEde jaoks vajaliku uuendussõbraliku ettevõtluskeskkonna loomiseks mitte ainult kõrgtehnoloogilistes tööstusharudes, vaid kõigis sektorites.

ÄÄREPOOLSEIMATE PIIRKONDADE TEINE FOORUM toimub 2. ja 3. juulil 2012 Brüsselis (Belgia).

Esimesel foorumil 2010. aastal oli üle 500 osavõtja. Nende hulgas oli äärepoolseimate piirkondade esindajaid, Euroopa, riikliku ja piirkondlike tasandite poliitikuid, aga ka kodanikuühiskonna, teadusringkondade ja erasektori võtmetegijaid.

Teine foorum leiab aset ajal, mil mitmetes valdkondades peetakse arutelusid ELi tulevase poliitika ettepanekute üle, mis mõjutavad tugevalt ka äärepoolsemaid piirkondi. See järgneb üsna kiirelt Euroopa Komisjoni uuele teatisele äärepoolseimate piirkondade tulevase strateegiast, mis võetakse vastu juunis 2012.

Arutelud keskenduvad ELi kaheksa äärepoolseima piirkonna arenguga seotud peamistele teemadele Euroopa 2020. aasta aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia kontekstis. Foorum annab kõigile huvitatud osapooltele võimaluse ideede vahetuseks sellistel teemadel nagu "sinise kasvu" võimalused (pikaajaline strateegia kasvu toetamiseks merenduse valdkonnas), põllumajanduse kaasajastamine, keskkonna väljakutsed, sotsiaalküsimused, tööhõive, uuendused ja ettevõtluse konkurentsivõime.

Lisateabe leidmiseks vaadake:
http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/rup2012/index_en.cfm

LISATEAVET LEIATE SIIT
<http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/home>

TAANI ELI EESISTUJANA: EU2012.DK

“ Taani eesistumisperioodi põhiliseks väljakutseks on finantsolukorra kindlustamine, saavutades samal ajal majanduskasvu ja luues töökohti. ”

2012. aasta esimesel poolel on Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariik Taani. ELi Taani esinduse esimene sekretär ja struktuurimeetmete töörühma juhataja Stefan Emanoil Ilcus toob esile Taani eesistumise prioriteedid ühtekuuluvuspoliitika valdkonnas.

Euroopa elab läbi keerulisi aegu. Millised on eesistumise prioriteedid üldiselt ja mida on võimalik ära teha turgude usalduse ja majanduskasvu taastamiseks?

Taanil on oma eesistumisperioodiks neli üldist prioriteeti: tagada 1) vastutustundlik Euroopa, 2) dünaamiline Euroopa, 3) roheline Euroopa ja 4) turvaline Euroopa. Põhiliseks väljakutseks on finantsolukorra kindlustamine, saavutades samal ajal majanduskasvu ja luues töökohti. See kindlus saavutatakse ELi makromajandusliku koostöö tugevnemisega – kõigi liikmesriikide majanduste jälgimine paraneb ja kõik liikmesriigid koostavad riiklikke stabiilsuse ja konvergentsiprogramme ning lisaks ka riiklikke reformiprogramme. Lisaks sellele töötab Taani oma eesistumisperioodil eurosooni riikide kooskõlastamismeetmete ja finantssektori regulatsioonide parandamise nimel, et vähendada uue kriisi tekkimise riske. Majanduskasv ja töökohad taastuvad läbi liikmesriikide struktuursete reformide, uue seitsmeaastase eelarve, mis toetab kasvu ja töökohtade teket, ja siseturu elavdamise, mis hõlmab ka digitaalse ühisturu loomist.

Millised on eesistumise prioriteedid ühtekuuluvuspoliitika valdkonnas?

Vaatamata majanduskriisile tuleb meele pidada, et ühtekuuluvuspoliitika on üks Euroopa integratsiooni ja solidaarsuse suurtest edulugudest. See on täitnud ja täidab jätkuvalt olulist rolli erinevate ELi piirkondade ja riikide vahelise konvergentsi loomisel. Taani eesistumine leiab, et ühtekuuluvuspoliitika on oluline

element Euroopa ettevalmistamisel praegusteks ja tulevasteks väljakutseteks. Seetõttu tuleb meil kõigil liikuda samas suunas: suurendada iga euro kulutamisest saadavat täiendavat konkurentsivõimet, majanduskasvu ja tööhõivet ja hoolitseda selle eest, et poliitika oleks oma ülesannete kõrgusel.

Ühtekuuluvuspoliitika peab olema keskendunud ja tulemustele orienteeritud. See kehtib ka läbirääkimiste protsessi kohta ning me katseme jõuda läbirääkimistega võimalikult kaugele. Ühtekuuluvuspoliitika pakett on väga laialdane ja me katseme liikuda paralleelselt mitmeaastase finantsraamistiku ja ühtekuuluvuspoliitika regulatsiooniga, kuigi ühtekuuluvuspoliitika õigusakte ei saa lõpetada enne nõukogu lõplikku lepet mitmeaastase finantsraamistiku osas.

Taani eesistumise aja jooksul on mitmeaastase finantsraamistiku temaatika kuue üldasjade nõukogu istungi päevakorras, mis kajastab kindlat tahet nende läbirääkimistega edasi liikuda.

Ühtekuuluvuspoliitika seadusandliku paketi läbirääkimised 2014. aastale järgnevaks perioodiks on erinevaid osapooli puudutav mitmekülgne protsess. Kuidas katsete selle protsessiga edasi liikuda ja kompromisse saavutada? Milliseid paketi elemente peate eriti olulisteks?

Me ei tohi lasta mõnedel komisjoni ettepanekutes sisalduvatel uutel mõistetel – eeltingimustega kooskõlastatus, tulemusraamistik, temaatiline keskendumine, kindlasti veel strateegiline kavandamine, juhtimine ja kontroll ning finantsjuhtimine – oma tegevust liigselt pidurdada. Need kõik on muidugi tähtsad elemendid. On olemas meetod kavandatud muudatusteks ning ma olen kindel, et me suudame leida praktilisi lahendusi ja sihipäraselt parandusi selle esmapilgul keerukana näiva ettepaneku elluviimiseks. Ja lõpuks, keskendumine ja tulemustele orienteeritus ei ole kunagi halvad asjad.

“Vaatomata majanduskriisile tuleb meeles pidada, et ühtekuuluvuspoliitika on üks Euroopa integratsiooni ja solidaarsuse suurtest edulugudest.”

Koos eelmise eesistujariigi Poola ja järgmise eesistujariigi Küprosega jagasime läbirääkimiste protsessi mitmeks temaatiliseks plokiks. Oma eesistumisperioodi esimeste kuude jooksul me oleme arutanud selliseid teemasid nagu lihtsustamine, juhtimine ja kontroll, suurprojektid, tulu loovad tegevused, strateegiline kavandamine ja temaatiline keskendumine. See lähenemine on olnud tõhus. Kuid lõpuks sõltuvad meie edusammud ikkagi riiklike delegatsioonide tehtavatest edusammudest.

Milline on teie koostöö eesistujariikide kolmiku teiste liikmetega – Poola ja Küprosega?

Meie kolme vahel on väga tihe koostöö, mis rajaneb konstruktiivsel lähenemisel ja tihedal kooskõlastamisel. See mängis olulist rolli eesistumise sujuval üleminekul Poolalt Taanile, ilma et läbirääkimiste protsessi hoog oleks selle käigus raugenud, ja loodetavasti tõestab see oma kasulikkust taas 1. juulil, mil Küpros eesistuja positsiooni meilt üle võtab. Selleks ajaks peaksime me olema läbirääkimistega juba küllalt kaugelt jõudnud ja tempo säilitamine on väga oluline.

Millisena näete koostööd Euroopa Parlamendiga?

Kuna ühtekuuluvuspoliitika allub tavapärasele seadusandlikule menetlusele, siis peab nõukogu parlamendiga tihedat koostööd tegema. Nõukogu poole pealt oleme valinud kindla lähenemise, mis koosneb keskendunud tööühikute koostööst, kahepoolsetest koostööst delegatsioonidega ja üldasjade nõukogus aprilli- ja juunikuuks kavandatud aruteludest. Selleks, et hoida ära asjatuid erimeelsusi kaasseadusandjate vahel ja jõuda kokkuleppeni võimalikult peatselt, hoiame parlamendiga kogu läbirääkimiste protsessi jooksul väga tihedat sidet.

LIHTSUSTADES TULEVAST ÜHTEKUULUVUSPOLIITIKAT

Lihtsustamine on üks enimlevinud ootusi, mis seostub uue ühtekuuluvuspoliitikaga aastateks 2014-2020.

Euroopa Komisjon on teinud konkreetseid ettepanekuid poliitika erinevates valdkondades suurema lihtsuse saavutamiseks. Mõned neist ettepanekutest toetuvad ühtekuuluvuspoliitikasse juba tehtud muutustele, samas kui teised on päris uued.

Lihtsustamise tähendus

Lihtsustamise ettepanekute üldisteks eesmärkideks on tagada poliitika tõrgeteta toimimine ja kindlustada haldusressursside tõhus kasutamine piirkondlikel, riiklikel ja ELi tasanditel.

On selge, et lihtsustatud reeglid vähendavad eesmärkide saavutamiseks kuluvat aega ja võimaldavad paremini tulemustele keskenduda. Need on ka protsessis osalejatele kergemini mõistetavad ja seeläbi tugevdavad õiguskindlust.

Tulu tõuseb ka tehtavate vigade arvu langemises ja riiklike süsteemide antava kindluse suurenemises.

ELi komisjon püüab lihtsustamiseni jõuda muu hulgas läbi järgmiste sammude: mitmete ühise strateegilise raamistiku (ÜSR) fonde juhtivate reeglite kooskõlastamine, suurem paindlikkus ja proportsionaalsus, reeglite suurem selgus, et parandada õiguskindlust, ning dokumentide ja protsesside digitaliseerimine.

Väljakutsed

Nende meetmete tõhus rakendamine sõltub paljude ametkondade, organisatsioonide ja ettevõtete jõupingutustest üle kogu Euroopa Liidu.

Samas on selge, et tulenevalt riikide erinevast olukorrast võivad samad muutused ühtedele liikmesriikidele tähendada olukorra lihtsustumist ja teistele hoopis komplitseerumist. Seetõttu peitub väljakutse piisavate ühiste huvide leidmises ja paindlikkuse tõstmises, et ühtekuuluvuspoliitika juhtimist lihtsustada.

Kogemused on näidanud, et mõnikord tehakse vigu ka siis, kui eeskirju eelmise programmi perioodiga võrreldes muudetakse, kuid korraldusasutused või toetusesaajad jätkavad varasema programmi perioodi eeskirjade rakendamist.

Seetõttu on paljud sidusrühmad hoiatanud eeskirjade radikaalse uuendamise eest. Komisjon on oma ettepanekutes sellega arvestatud, soovitudes ainult selliseid muudatusi, mis tagavad tegeliku lihtsustamise.

Elluviimine

Liikmesriikidel ja kõikidel asjaomastel asutustel on täita oluline osa, et tagada lihtsustamine toetusesaajate jaoks.

Komisjoni ettepanekute peamine eesmärk on lihtsustamine toetusesaajate jaoks. Mõned lihtsustamistegevused vähendavad halduskoormust kõigil tasanditel, mõned on suunatud riiklikele või regionaalsetele haldusasutustele. Mõnel juhul tuleb avaliku halduse asutustel investeerida uutesse teabesüsteemidesse, menetlustoimingutesse ja koolitusse, et tagada lihtsustamine toetusesaajate jaoks.

Lihtsustamine on ühine vastutus

Komisjon on oma ettepanekuid hinnanud ja tulemused näitavad potentsiaali toetusesaajate halduskoormuse oluliselt vähenemiseks. See on suuresti seotud otsustava üleminekuga paberimajanduselt e-valitsusele.

Lihtsamad ja kooskõlastatud toetuskõlblikkuse eeskirjad ning lühem dokumentide säilitusaeg võivad samuti toetusesaajate üldist koormust oluliselt vähendada.

ELi tasandi seadusandlike muudatusi tuleb täiendada riikliku ja regionaalse tasandi jõupingutustega, et piirata menetluste keerukust toetusesaajate jaoks.

Seepärast nähakse ettepanekus ette, et iga liikmesriik seab endale selles osas selged eesmärgid.

Potentsiaali rakendamine

ELi, riikliku ja regionaalse tasandi ühise töö tulemusel on võimalik ELi tasandil vähendada toetusesaajate üldkoormust perioodiga 2007-2013 võrreldes 25 % võrra.

Täieliku lihtsustuspotentsiaali saavutamiseks tuleb aga kõikidel osapooltel panustada.

Sidusrühmad saavad partnerluse kaudu tagada selle, et rakenduskavade kavandamise ja rakendamise faasis pööratakse lihtsustamisele piisavalt tähelepanu.

Korraldusasutused, sertifitseerimisasutused või auditeerimisasutused saavad tagada, et riiklike õigusaktide ja kehtestatud eeskirjadega kasutatakse lihtsustamise komponente maksimaalselt ära, ning võtta kasutusele meetmeid, et hoiduda riikliku/regionaalse tasandi eeskirjade liigsest keerukusest.

Riiklikud asutused saavad korraldada põhjaliku analüüsi ja võtta kasutusele meetmeid riiklikul tasandil, et vältida lihtsustamise täielik potentsiaal, võttes arvesse komisjoni ettepanekutes, mis käsitlevad ühtekuuluvuspoliitika õigusakte aastateks 2014-2020, esitatud uusi ja paremaid võimalusi. Lisaks uutele süsteemimeetoditele on ka sellistel tegevustel nagu heade tavade edendamine, teistelt liikmesriikidelt õppimine ja personali koolitus positiivne mõju lihtsustamisele.

Põhiettepanekud

1. Eeskirjade ühtlustamine teiste ühise strateegilise raamistiku (ÜSR) fondidega

Komisjon on pakkunud välja uued määrused, millega sätestatakse ühtekuuluvuspoliitika, maaelu arengu poliitika ning merendus- ja kalanduspoliitika ühised eeskirjad strateegilise planeerimise, toetuskõlblikkuse ja kestuse osas.

Strateegiliste dokumentide arv *langeb* ainult ühe ELi ja ühe riikliku tasandi strateegilise dokumendini viie ÜSRi fondi jaoks (1).

(1) Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF), Euroopa Sotsiaalfond (ESF), Ühtekuuluvusfond, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond (EAFRD) ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfond (EMKF).

2. Rohkem paindlikkust programmide ja süsteemide ülesehituses

ÜHISED REEGLID KÕIGILE ÜSRi FONDIDELE

Varem on esinenud olukordi, kus erinevate ÜSRi fondide samatüübiliste projektide puhul on kohaldatud erinevaid toetuskõlblikkuse eeskirju.

See nõudis kursisolemist paljude reeglistikega ja ikkagi jäi alles risk teha vigu, millega võisid kaasna finantsilised tagajärjed toetusesaajatele.

Perioodi 2014-2020 ühiste ÜSRi fondide toetuskõlblikkuse eeskirjade ettepanekud vähendavad seda keerukust. Neid ELi tasandi eeskirju tuleks täiendada riiklike eeskirjadega, mis järgivad sama põhimõtet.

Selleks, et tagada riiklike ja regionaalsete skeemide ülesehituse paindlikkus, tuleks ÜSRi fondide rakendada liikmesriigi haldusraamistiku kohaselt asjakohasel territoriaalsel tasandil.

Paindlikkuse suurendamiseks luuakse uusi võimalusi: liikmesriigid ja regioonid saavad kavandada Euroopa Regionaalarengu Fondiga (ERF), Euroopa Sotsiaalfondiga (ESF) ja Ühtekuuluvusfondiga seotud rakenduskavasid kas eraldi või ühiselt, korrigeerida rahaeraldise piirkondade eri kategooriate vahel 2 % ulatuses, kombineerida ühe projekti rahastust mitmest ELi rahastatavast vahendist, rahastada tehnilise abi horisontaalmeetmeid ühest fondist ning ühendada korraldus- ja sertifitseerimisasutuste funktsioone.

Samuti võivad nad luua ÜSRi fondidest rahastatavate programmide jaoks ühiseid seirekomisjone ja korraldada iga-aastaseid revisjoni koosolekuid. Ka seadmete toetuskõlblikkus Euroopa Sotsiaalfondist soodustab integreeritud kavandamist projektitasandil.

Integreeritud kavandamist soodustab ka eri vahendite (nt integreeritud territoriaalsed investeeringud, kogukonna juhitav kohalik areng) kasutamisevõimalus või võimalus projekti mitme fondi kaudu toetada.

UUS PROGRAMMIDE RAHASTAMISE VÕIMALUS MITME FONDI ABIL

Aastatel 2014-2020 on liikmesriikidel võimalus valida, kas nad koostavad ja rakendavad ühe või mitme rahastajaga (Euroopa Regionaalarengu Fond, Euroopa Sotsiaalfond ja Ühtekuuluvusfond kombineerituna) programme vastavalt oma riiklikele tavadele.

Ühiste seirekomisjonide ning ühiste seire- ja aruandlussüsteemide loomine võib aidata vähendada riiklike asutuste kulusid.

Ühine kavandamine soodustab ühtekuuluvuspoliitika integreeritud elluviimist.

3. Suurem proportsionaalsus

Korduv auditeerimine võib oluliselt suurendada toetusesaajate halduskoormust. Ettepanek piirab projektauditite sagedust.

ÜSRI fondide aruandluse, hindamise, juhtimise ja kontrolli korraldus peaks olema rahaliselt ja halduslikult proportsionaalne eraldatud toetusega.

Komisjoni ja liikmesriigi ühiste iga-aastaste revisjonikoosolekute korraldamine ei ole alati vajalik. Kuna programmide käivitamine võtab aega, tuleb esimene rakendusaruanne ning raamatupidamisarvestuse kontrolli ja heakskiitmise dokumendid esitada alles 2016. aastal.

Komisjon keskendub auditeerimisel ka riskialdastele aladele. Hästitoimivate auditeerimisasutuste puhul piirab komisjon oma auditeid valdkondades, kus riiklikud rakendussüsteemid hästi toimivad.

VÄIKESTE PROJEKTIDE PIIRATUD ULATUSEGA AUDIT

Kui toimingute abikõlblike kulutuste kogusumma ei ületa 100 000 eurot, siis programmiperioodil 2014-2020 ei tohiks auditeerimisasutus ja komisjon kombineeritult seda toimingut üldjuhul üle ühe korra auditeerida.

Nii välistatakse väiksemate projektide mitmekordne auditeerimine, mis takistaks toetusesaajatel projekti põhitegevustele keskenduda.

4. Õiguskindlus selgemate eeskirjade kaudu

Selgesõnalised eeskirjad võivad paljusid asju lihtsustada. Eelneva kogemuse põhjal on mitmeid perioodi 2007-2013 eeskirju selguse nimel korrigeeritud. Järgmisel perioodil on lubatud kasutusele võtta rohkem eri tüüpi rahastamisvahendeid, samas koostatakse rohkem ühtlustatud eeskirju, et vähendada riiklike eeskirjade loomise vajadust. Täpsustatakse tingimusi, mille kohaselt saab projekte programmiirakonnaliselt rahastada. Tulude loomist käsitlevatesse eeskirjadesse on lisatud valikuline kindlal summal põhinev arvestusmeetod.

UUED REEGLID TULU LOOMISEL

Perioodi 2014-2020 ettepanekutega nähakse ette proportsionaalsemat käsitusviisi tulude tootvate projektide osas, mis lihtsustab nende projektide haldamist. Selle meetodi kohaselt kasutatakse fondidest toetuskõlblike kulude tuvastamiseks kindlaksmääratud summat, mis on seotud projektitüübiga. Liikmesriik saab ise otsustada, kas ta soovib kohaldada kindlat määra või kui see ei ole asjakohane, siis kasutada varasemat, puudujäägi rahastamise analüüsi meetodit.

Nendest kohustustest tuleneva koormuse vähendamiseks jäetakse alles vabastus kõigile Euroopa Sotsiaalfondist rahastatavatele projektidele ja nendele Euroopa Regionaalarengu Fondist, Ühtekuuluvusfondist, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondist rahastatavatele projektidele, mille eelarve jääb alla 1 miljoni euro.

5. Tõhusam elluviimine ja vähem aruandlust

Paljudel juhtudel toob lihtsustamine kaasa ka halduskulude otsese vähenemise.

Komisjoni eesmärk on tagada korraldusasutuste proportsionaalne aruandlus ning piirata seda põhikomponentidega.

Aastatel 2014-2020 muutuvad aastaaruanded perioodiga 2007-2013 võrreldes oluliselt vähem mahukateks, keskenlades ainult olulisematele edusamme kajastavatele andmetele. Esimene aastaaruanne esitatakse alles 2016. aastal.

Suurema osa aruannetest moodustavad teabesüsteemides automaatselt saadaolevad andmed ja väiksema osa keerukad tekstid.

Korraldusasutustelt nõutakse põhjalikumate aruannete esitamist vaid kahel korral programmitöö perioodi (ja lõpliku rakendamisaruanne) jooksul.

6. Toetusesaajate halduskoormuse vähendamine

Lihtsustatud kulude laiemate võimaluste kasutamine ja juba perioodil 2007-2013 kasutusel oleva lihtsustatud kulude võimaluse allesjätmine ja laiendamine vähendavad toetusesaajate halduskoormust. See tagab et:

- lihtsustatud kulusid saab kohaldada viie ÜSRI fondi puhul;
- säilivad olemasolevad lihtsustatud kulude tuvastusmeetodid;
- osa kindlaksmääratud toetussummadest, ühikukuludest ja ühekordsetest maksetest kehtestatakse ELi tasandil;
- maksimaalset ühekordset toetussummat suurendatakse 100 000 euron;
- kindlaid toetussummasid lubatakse kasutada mitme kulutüübi puhul; ja
- lubatakse kasutada lihtsustatud kuluvariante olemasolevatest ELi ja riiklikest rahastamisvahenditest rahastatavatele sarnastele projektitüüpidele.

Jooksva lõpetamise meetodi kasutamine lühendab dokumentide säilitusaega seni kehtinud maksimaalselt enam kui kümnel aastalt ligikaudu viiele aastale.

TAANI POSITIIVNE KOGEMUS LIHTSUSTATUD KULUDE KASUTAMISEL

Taani linn Aalborg, mis juhib mitmeid Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) rahastatud projekte, sai projektijuhtimises lihtsustatud kulude meetodi kasutuselevõtust kohest kasu.

Kuni 2011. aastani kehtis kõigi ERFi projektide puhul tegelike kulude reegel, mille kohaselt tuli kõiki otseseid kulusid välise maksedokumentidega tõestada.

“Meie organisatsiooni jaoks oli see väga töömahukas ülesanne, kuna aruandeid tuli koostada miljonite arvete kohta, mis olid seotud kulutustega toidule, reisidele, trükkimisele, reklaamile ja nii edasi,” selgitas Aalborgi linna projektijuht Jonas Kromann.

2011. aasta alguses korraldas Aalborgi linna ettevõtlusosakond oma projektid ümber ja hakkas kasutama kindlaksmääratud toetussummasid.

“Projektide ümberkorraldamine ei olnud lihtne, kuna tegelike kuludega ja kindlaksmääratud summadega tegevused on seotud erinevate kontodega. Aga kokkuvõtteks võib öelda, et lihtsustamine, mis käis kaasas kindlaksmääratud summade kasutuselevõtuga, on muutnud Aalborgi linna poolt juhitavate projektide haldamise palju lihtsamaks,” ütles Kromann.

Lihtsustades Ühtekuuluvus- poliitikat perioodiks 2014-2020

See aruanne on kättesaadav järgmistes keeltes: bulgaaria, tšehhi, taani, hollandi, inglise, eesti, soome, prantsuse, saksa, kreeka, ungari, itaalia, leedu, läti, poola, portugali, rumeenia, slovaki, sloveeni, hispaania ja rootsi.

7. Tulemusepõhise juhtimise poole: ühine tegevuskava

Ühine tegevuskava kuulub ühte või mitmesse prioriteetsesse suunda või rakenduskavasse, mida rakendatakse tulemusepõhise meetodi alusel, et saavutada ühiselt liikmesriikide ja komisjoni vahel kokku lepitud erieesmäärke. Ühine tegevuskava on vahend, mille abil suunatakse juhtimise fookus rohkem väljunditele ja tulemustele. Tegevuskava kohaldamisalasid ei määratleta, kuid see võib katta nii tehnilist abi kui ka noorte jätkusuutlikku kaasamist tööhõivesse. Ühise tegevuskava kasutamiskriteeriumid võimaldavad määratleda usaldusväärsed väljundi- ja tulemuseesmärgid.

Ühise tegevuskava finantsjuhtimine põhineb ainult väljunditel ja tulemustel, kõikide projektitüüpide puhul kohaldatakse hüvitamist ühikukulude standardastmestiku kaudu või ühekordsete summadena. Seega on komisjoni ja auditeerimisasutuste ühise tegevuskava auditite ainuühe eesmärk kontrollida, kas hüvitustingimused on täidetud, st kas kokku lepitud väljundid ja tulemused on saavutatud.

Ühise tegevuskava kasutamise korral võivad liikmesriigid projektide hüvitamisel kohaldada oma tavapäraseid finantseeskirju. Auditeerimisasutus ega komisjon neid eeskirju ei auditeeri. Õiguskindluse tagamiseks on komisjon ühise tegevuskava kinnitanud.

8. E-ühtekuuluvus

E-ühtekuuluvusel on kõrge administratiivkulude vähendamise potentsiaal.

Komisjoni ettepanekud aastateks 2014-2020 näevad ette olemasolevate andmebaaside maksimaalset ärakasutamist ning selliste liideste ja muude vahendite väljatöötamist, mille kaudu saavad toetusesaajad oma andmed ainult ühekordselt esitada ja säilitada oma dokumendid elektrooniliselt.

Nende muudatuste rakendamine vähendaks andmesisestusvigu ja toetusesaajate olemasolevate dokumentide hankimise ja uuesti esitamisega seotud halduskoormust. Lisaks vähendab see dokumentide kaotamise ohtu ja pikemas perspektiivis ka arhiveerimiskulusid.

9. Euroopa territoriaalse koostöö lihtsustamine

Tehti ettepanek eraldi määruse vastuvõtmiseks, mis võimaldaks suuremat erivajadustega arvestamist ning annaks Euroopa territoriaalset koostööd rakendavatele asutustele selge ülevaate kohaldatavatest eeskirjadest.

Peamised arengusuunad hõlmavad personalikulude katmist kindlasummalise maksega 15 % ulatuses, toetuskõlblikkuse eeskirjade ühtlustamist ning korraldusasutuse ja sertifitseerimisasutuse funktsioonide ühildamist.

10. Euroopa Sotsiaalfondi lihtsustamine

Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) jaoks on selle olemuse tõttu (arvukalt väikeseid toetusi, põhikulu moodustavad personalikulud, suhteliselt standardsed projektitüübid) ette nähtud eraldi lihtsustamisvõimalused. Peamine arengusuund on lihtsustatud kulude lisavõimalused.

Enamuse Euroopa Sotsiaalfondist rahastatavate projektide kulust moodustavad personalikulud. Seepärast pakub komisjoni ettepanek Euroopa Sotsiaalfondile võimalust arvestada projekti toetuskõlblikke kogukulusid otseste personalikulude alusel, lisades nende kulude mahule 40%. See määr on sätestatud määruses ja seetõttu ei ole riiklikel asutustel vaja selle kasutamist tõendada.

Lisaks kehtestatakse mõnede väiksemate toetuste jaoks lihtsamad menetlustoimingud, et edendada lihtsustatud kuluvariantide läbipaistvat kasutamist.

NÄPUNÄITEID LIHTSUSE SÄILITAMISEKS

1. KESKENDUGE

Selge strateegia ja keskendumine kindlaks määratud aladele tagab toetuskeemide õigeaegse väljatöötamise. Selgem fookus võib tähendada ka väiksema toetuskeemide arvu kavandamist ja vähemate asutuste kaasamist, mis võib võimaldada kulude vähendamist.

2. KASUTAGE SÜNERGIAID

Integreeritud programmid ja projektid, riikliku või regionaalse tasandi ühine õigusraamistik, ühised seirekomiteed, ühised juhtimis- ja kontrollsüsteemid – kõik need võimalused toetavad süsteemide erivajaduste arvestamist.

3. DIGITALISEERIGE

Ühtekuuluvuspoliitika rakendamine hõlmab suurte andmevahetuste haldamist juhtimise, aga ka aruandluse tarbeks. Kuigi liikmesriigid on saavutanud edu haldusasutuste elektroonilise andmevahetuse arendamisel, toimub teabevahetus toetusesaajatega endiselt peamiselt paberkanalitel. Lisaks toetusesaajate koormamisele toob see haldusasutustele kaasa suurte andmevahetuste kogumise kohustuse ning seeläbi mittevajalike lisakulutuste tegemise. Seetõttu sisaldub komisjoni ettepanekutes liikmesriikidele kohustus luua 2014. aasta lõpuks võimalused elektrooniliseks andmevahetuseks toetusesaajatega. Regulaatiivseid nõudeid ületava arenguga võib saavutada veelgi suuremat tõhusust, näiteks arendades ühiseid e-teenuseid ÜSRi fondidest (ja riiklikest fondidest) toetusesaajatele ja kasutades tõhusalt avaliku sektori registreid (äriregister, maksuandmete baas jms).

4. KASUTAGE RAHASTAMISVAHENDEID

Kui rahastamisvahendite süsteem on üles ehitatud, võimaldab see fondide kasutamise võimendamist, suuremat mõju- suse ja tõhusust, eriti kui vastavalt vajadusele kaasatakse ka erasektor. Keerukust saab vähendada ka ELi tasandil kehtestatud rahastamisvahendite või komisjoni määratud standardtingimuste kasutamise kaudu.

5. KOHALDAGE LIHTSUSTATUD KULUSID

Mõnel alal jääb tegelikel kuludel põhinev hüvitamine parimaks ja lihtsaimaks lahenduseks. Kuid paljudel teistel juhtudel on lihtsustatud kulumeetod märksa tõhusam alternatiiv. ELi tasandil kehtestatud kindlaksmääratud toetussummad ja ühikukulud võivad soodustada nende võimaluste kuluefektiivset kasutamist, kuna riiklikul tasandil ei nõuta arengumeetodite kasutamist. Lihtsustatud kuluvariantide kasutamise võimalus ELi poliitikasuundade ja riiklike toetuskeemide puhul ning eelarveprojektide kasutamisel (Euroopa Sotsiaalfondi puhul) piirab ka liikmesriikidelt nõutava esialgse investeringu suurust.

6. PROOVIGE ÜHISEID TEGEVUSKAVASID

Lihtsustatud kulumeetodi edasiarendusel põhinevad ühised tegevuskavad kõigile toimingutüüpidele on suur samm tulemuspõhise juhtimise suunas. Seetõttu võib vähemalt katseprojekti rakendamine ühise tegevuskava vormis olla pikas perspektiivis kasulik.

7. HINNAKE SEONDUVAID RISKE JA KOHANDUGE

Komisjoni ettepanekuga nähakse ette süsteem, kus haldustoimingud on seotud kaasnevate riskidega. See kehtib eelkõige juhtimissüsteemide kontrolli ja auditeerimise puhul, mida vastavalt riskidele korrigeeritakse. Kui auditeerimise puhul põhineb korrigeerimine ELi tasandi ühistel eeskirjadel ja kokkulepetel komisjoniga, siis juhtimissüsteemide kontrollide sageduse ja ulatuse määrab iga korraldusasutus eraldi.

LISATEAVET LEIATE SIIT

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/simplification_et.pdf

Panorama vestleb Euroopa Parlamendi regionaalarengukomisjoni juhtivate liikmetega ühtekuuluvuspoliitika rollist ja uue seadusandliku paketi ettepanekute arengutest.

ÜHTEKUULUVUSPOLIITIKA ON TÕELINE INVESTEERIMISPOLIITIKA

Constanze Angela Krehl, Euroopa Parlamendi liige, sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsioon, regionaalarengukomisjoni liige Euroopa fondide üldsätete määruse kaasraportöör.

Majanduskasv ja ühtekuuluvuspoliitika

Üks nõukogu tippkohtumine teise järel on jätnud ELi kodanikele mulje, nagu võiks Euroopa päästa eelarve konsolideerimine. Aga nii see ei ole, üldsegi mitte. Iga äriiga seotud inimene teab, et kulused tuleb hoida madalana, aga kasvama panevad ettevõtte investeeringud. Sama kehtib ka meie maailmajao puhul. See, et asjatud kulutused võivad majandusele tõeliselt kahjulikud olla, on tõsi, aga riigi, näiteks Kreeka, majanduskasvu taastamiseks on vaja investeeringuid.

Euroopa ühtekuuluvuspoliitika on tõeline investeerimispoliitika. Toetades Euroopa piirkondlike vajaduste kohandatud projekte, taastab see majandusi ja tugevdab nende positsiooni maailmaturul.

Euroopa Parlament on praegu välja töötamas järgmise kavandamisperioodi ühtekuuluvuspoliitikat. Kuid lisaks sellele pikaajalisele kavandamisele reageerime me ka enimkannatanud Euroopa piirkondade tänastele vajadustele. Näiteks me arutame ühe praegu kehtiva määruse muutmist, mis suurendaks ühtekuuluvusfondist kaetavate kulutuste mõju sellistes riikides nagu Kreeka.

Euroopa Parlamendi roll

Me oleme teadlikud sellest suurest vastutusest, mis meil lasub seoses Euroopa Parlamendi ühtekuuluvuspoliitika kaaseadusandja rolliga ja asjaoluga, et üldmäärus sätestab reeglid viiele erinevale fondile⁽¹⁾.

Me loodame tihedale koostööle nõukoguga ja püüame saavutada elavat mõttevahetust piirkondlike osalejatega. Ma tahan saavutada piirkondadele tugevat positsiooni, näiteks läbirääkimistel partnerluslepingute üle.

(1) 5 fondi: Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF), Euroopa Sotsiaalfond (ESF), Ühtekuuluvusfond, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond (EAFRD) ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfond (EMKF).

Eeldusel, et mitmeaastase finantsraamistiku läbirääkimised on selleks ajaks lõppenud, kavatseme me seadusandliku paketi selle aasta lõpuks vastu võtta.

Ühtekuuluvuspoliitika seadusandlik pakett pärast 2014. Aastat

Ma olen kindel, et me saavutame rahuldava kompromissi kõigis olulistest küsimustes. Me suhtleme aktiivselt erinevate sidusrühmadega ja Euroopa institutsioonidega. Kuna üldmääruse osas on ettekandmine (*rapporteurship*) jagatud Euroopa Parlamendi kahe suurima fraktsiooni koordinaatorite vahel, siis esitame me aruande, mis peaks leidma parlamendis laialdast toetust.

Tulemused ja tulemuslikkus

Suhteliselt nappide ressursside suunamine piiratud arvule prioriteetidele on õige otsus. Tõesti, me soovime edukat poliitikat, mis täidaks oma lubadusi. Samas ei tohi unustada, et mõne piirkonna kehv tulemus võib olla põhjustatud ühtekuuluvuspoliitikaga mitte seotud väliste tegurite poolt. Ja nõrk tulemus tähendab sageli seda, et piirkond vajab rohkem tuge, mitte vähem.

Seetõttu olen ma väga kriitiline tulemusreservi loomise suhtes, millest saavad kasu vaid hea tulemuslikkusega piirkonnad, kasutades raha, mida võiks kulutada palju vajalikumate projektide tarvis.

PAREMA TASAKAALU SUUNAS EUROOPAS

Lambert van Nistelrooij, Euroopa Parlamendi liige, Euroopa Rahvapartei (Kristlike demokraatide) fraktsioon, regionaalarengukomisjoni liige Euroopa fondide üldsätete määruse kaasraportöör.

Euroopa 2020 kõigile piirkondadele

Euroopa liikmesriigid seisavad silmitsi ühise väljakutsega. Lissaboni leping kinnistab Euroopa nurgakive: see on ühendus, mida iseloomustavad tema väärtused, ühine siseturg ja püüdlemine veelgi tihedama poliitilise liidu suunas.

Ühtekuuluvuspoliitika rajaneb kõigil neil kolmel nurgakivil. Ligi pool Euroopa Liidu kulutustest on suunatud sellesse poliitikasse. See puudutab nii investeringuid uurimis- ja arendustöösse ning konkurentsivõimesse kui ka struktuuritoetusi nõrgematele piirkondadele.

Järgmiste aastate põhiliseks väljakutseks saab olema parema sünergia saavutamine viie piirkondliku fondi ja uurimis- ja arendustööde fondide vahel. Me vajame seda uut lähenemist uemate liikmesriikide kasutamata võimaluste rakendamiseks.

Ma tervitan Euroopa Komisjoni ettepanekuid, asudes seisukohale, et "katusmääruse" näol Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkidesse ühendatud struktuuripoliitiliste instrumentide tarvis on tegemist suure sammuga edasi sidususe, mõju ja nähtavuse suurendamiseks kohtadel kõikjal Euroopas. See tagab ühtse lähenemise ja poliitika tõhusa elluviimise.

Ühised sätted strateegiliseks kavandamiseks ja programmeerimiseks ning ühine temaatiliste eesmärkide nimekiri sillutavad teed jagatud vastutusele Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkide eest.

Järgnevatel kümnenditel loob töökohti teadmispõhine majandus. Seetõttu on meil vaja koordineerida tugiprogramme nii, et saadav kasu mitmekordistuks, näiteks luues rohkem sünergia ühtekuuluvusfondide ja Horizon 2020 vahel. See uus lähenemine on "trepi tippasemele" keskmeks. Ei ole vastuvõetav, et vanemad liikmesriigid neelavad umbes 90% ELi uurimistegevuste rahastusest.

Tasakaal solidaarsuse ja omakasu vahel

Territoriaalne ühtekuuluvus aitab Euroopal samaaegselt arendada juhtivaid piirkondi ja kvalifitseeruvaid arenevaid piirkondi. Teisiti öeldes, see premeerib juhtivaid piirkondi ja peaks kaitsma arenevaid piirkondi "võitja võtab kõik"-lähenemise eest.

Solidaarsus ja omakasu tasakaalustatakse õiglasel viisil. Me vajame uusi vahendeid, millest tõuseks tulu Euroopale teravikuna, samas kui vähemarenenud piirkondadel tekiks parem võimalus kindlustada oma tööhoivet nii praegu kui ka tulevikus.

Praktikas töötame me kolme territoriaalse ühtekuuluvuse põhimõistega. Keskendumine, koostöö ja kokkupuutepunktid. Need kolm K-d on olulised astmed trepil tippasemele. Juhtiv teadustöö jääks kõige silmapaistvamate taotlejate osaks. Kõrge potentsiaaliga uute liikmesriikide piirkonnad ja konsortsiumid võivad loota struktuurifondide otsetoetustele, et jõuda tippasemele ka oma piirkondades.

Uue lähenemise eesmärgiks on investeerimine uurimis- ja arendustegevusse ning teadmistevaldkonna taristusse kui edasise konkurentsivõime ja töökohtade loomise ühtsesse alusesse. Struktuurifondid teevad täpselt seda, mida nad tegema peavad: rajavad Euroopa territoriaalset tasakaalu.

Parlament püsib graafikus

Euroopa edasise integratsiooni seisukohalt on 2014. aastaga algavat perioodi puudutav seadusandlik pakett äärmiselt oluline. Praegusest kriisist väljumine veelgi enam tasakaalustamata Euroopaga ei tohi olla vastuvõetav. Euroopa Parlament rõhutab üleeuroopalise ühtekuuluvuspoliitika vajalikkust. See poliitika on oma väga head tõhusust tõestanud. Muidugi tuleb meil saavutada rohkem sünergiaid kõigi fondide raames. Euroopa Komisjoni ettepanek annab meile stabiilse aluse. Me loodame esimese hääletuseni jõuda Euroopa Parlamendi täiskogu istungil 2012. aasta septembris.

EESTI MERE PÄASTE VÕIMEKUSE TÕSTMINE

Soome laht, aktiivne merepiirkond Eesti ja Lõuna-Soome vahel, on viimaste aastate jooksul olnud tunnistajaks nii kauba- kui ka lõbusõidulaevade liikluse jõudsale kasvule. Samas on seda piirkonda vaevanud ebapiisav varustatus mereotsingute- ja päästevarustusega. Euroopa Regionaalarengu Fondi [ERF (1)] rahastatud piiriülene projekt on püüdnud piirkonna merepääste võimekust parandada ja rannikualasid turvalisemaks muuta.

VOMARE (VOLuntary MARitime REscue – vabatahtlik merepääste) projekti, mis sai alguse 2008. aasta septembris, juhib Soome Päästepatide Instituutsioon (Helsingi) – katusorganisatsioon, mis koondab 2000 vabatahtliku merepäästja ja 150 päästealusega Soome vabatahtlikke merepääste ühendusi. Nad on teinud tihedat koostööd Vihula omavalitsusega Eestis, et ühiselt tugevdada koostööd Soome ja Eesti vabatahtlike mereotsingute- ja päästesüsteemide vahel.

Rahvusvahelised standardid

Projekti põhieesmärgiks on olnud Eesti rannikualade päästeteenistuste valmisoleku tõstmine rahvusvaheliste lepetega ettenähtud tasemele, et muuta päästeteenistusi piisavaks, arvestades nii riigi enese kui ka rahvusvaheliste külaliste vajadusi.

2011. aasta juunikuus lõppenud projekti jooksul korraldati arvukalt ühiskoolitusi, et standardiseerida protsesse ja parandada omavahelist suhtlust ning koostööd.

Projekt hõlmas 60-t Eesti vabatahtlikku ja nelja partnerlinna: Toilat, Vihulat, Lohusuud ja Mustveed. Eestis loodi uusi otsingu- ja päästeüksusi, mis mehitati värskeltkoolitatud vabatahtlikega. Suur osa koolitusest toimus soodsas asukohaga Bagaskäri saarel.

Lisaks sellele anti Eesti päästegruppidele üle neli täisvarustuses päästealus, millega kaasnes ulatuslik koolitus nende kasutajatele. Kolm järgmist taolist alust anti üle Soome päästeorganisatsioonidele.

Soome vabatahtlike merepäästjate traditsioonil on 100-aastane ajalugu. "Nüüd oleme viimas samasugust päästeteenistuse korraldust Eestisse," ütles Jori Nordström, Soome Päästepatide Instituutsiooni tegevjuht.

VOMARE projekti esmane eesmärk on vabatahtlike mereotsingu- ja päästetegevuste taaselustamine Eestis, mis tugineks inimeste loomulikul soovil üksteist abistada. Parandades Eesti enese valmisolekut päästeteenuste osutamiseks vähendab Soome ühtlasi oma vajadust Eesti päästemissioonides osalemiseks. Tuhandest otsingu- ja päästemissioonist, milles Soome Päästepatide Instituutsioon igal aastal osaleb, toimuvad umbes 23% Soome lahel.

LISATEAVET LEIATE SIIT

www.centralbaltic.eu/component/content/article/6-project-info/296-vomare-voluntary-maritime-rescue

“VOMARE on aidanud koolitada ja varustada Eesti päästepatide meeskondi, aidates neil rannikualasid turvalisemaks muuta”

Kogumaksumus:

990 000 EUR

ELi toetus:

645 000 EUR

(1) Läänemere-keskne INTERREG IV A programm 2007-2013.

KOHAPEALSED ENERGIA SALVESTAMISE VÕIMALUSED MAAPIIRKONDADELE

Maapiirkondades energia tootmise ja salvestamise võimaluste loomine võiks lahendada maailma paljude paikade jaoks kuluka probleemi, mis on seotud vajadusega laiendada energia jaotusvõrke kõrvalistesse piirkondadesse. See on ELI SOPRA-projekti strateegia – säästlikud võrguvälised energiajaamad rakendamiseks maapiirkondades (Sustainable Off-Grid Powerstations for Rural Applications). Projekt arendab eraldiseisvaid energia salvestamise süsteeme, mis suudavad koguda ja hallata kohapeal erinevate allikate kaudu toodetavat energiat, sealhulgas päikese-, vee- ja tuuleenergiat.

Madalmaades väljatöötatud tehnoloogia, mis pakub kuluefektiivset lahendust kõrvaliste maapiirkondade elektriga varustamiseks nii Euroopas kui ka mujal maailmas, annab väärtusliku panuse ka Euroopas energiatarbimises taastuenergia osakaalu suurendamise eesmärgi saavutamisse.

Mõnede maapiirkondade puhul on nende kaugus elektri jaotusvõrgust liiga suur selleks, et füüsilise ühenduse loomine oleks praktiline või majanduslikult mõttekas. Tavapärase alternatiiv taoliste piirkondade elanike jaoks on elektrienergia tootmine diisलगeneraatorite abil, kuid selline lahendus on aina kallim ja sageli väga mürarikas.

Taani elektrienergia ülekandetehnoloogia spetsialisti ALFEN b.v. juhitava ja ERFi rahastatud (1) SOPRA-projekti raames on välja töötatud kaks võrguvälise hübriidsüsteemi prototüüpi, üks statsionaarne süsteem ja üks transporditav süsteem

☞ SOPRA eesmärk on kuluefektiivse tehnoloogia hankimine, mis võimaldaks maksimaalselt ära kasutada kohalikke energiaallikaid – päikest, tuult või vett. ☞

Evert Raaijen,
ALFEN b.v.
äriarenduse juht.

Kogumaksumus:
1 991 100 EUR
ELi toetus:
497 800 EUR

20-jalases konteineris. See tähendab, et kohalikke energiaallikaid ei pea enam koheselt kasutama, vaid energiat saab nõuetekohaselt salvestada, et luua usaldusväärne allikas kõrvalistes piirkondades paiknevate koolide, külade, haiglate ja ehitusobjektide nõudluse rahuldamiseks.

Üle kogu maailma ei oma umbes 1,6 kuni 2 miljardit inimest juurdepääsu elektrile, kuna neile avaliku teenuse pakkujaga ühenduse loomine ei ole majanduslikult otstarbekas. Võrguvälise salvestamine, mis kasutab puhast, kohalikku energiat, avab ukse paljudele uutele turgudele.

Tõepoolest, üks võtmetegureid, mis pidurdab päikeseenergia kasutamise arengut, on vajadus energia salvestamise lahendusi edasi arendada, et rakendada neid kõrvalistes, jaotusvõrgust eemal paiknevates piirkondades.

Prototüüp valmib 2012. aasta juunikuuks ja seda testitakse laialdaselt kõrvalistes piirkondades, mis esindavad projekti sihtpiirkondi. Tootmine algab Madalmaades paralleelselt sobivustestidega, luues nii palju uusi töövõimalusi.

Uuel tehnoloogial on rida rakendamise võimalusi ning sellel on hea turustamise potentsiaal Euroopas ja arenevas maailmas.

LISATEAVET LEIATE SIIT
www.sopra-project.com/

(1) Ida-Madalmaade piirkondlik tegevusprogramm perioodiks 2007-2013.

ÜHTNE VEEBIPÕHINE ETTEVÕTTE REGISTREERIMISE SÜSTEEM POOLA ETTEVÕTJATELE

Poola Majandusministeerium on käivitanud kunstiteose tasemeni küündiva veebipõhise ettevõtte registreerimise süsteemi, mis võimaldab ühes kohas registreerida ettevõtet, uuendada tema andmeid ja leida teavet teiste ettevõtete kohta.

Keskne majandustegevuse registreerimise ja teabe süsteem (the Central Registration and Information on Economic Activity (CEIDG) system) loodi Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) toel innovaatilise majanduse tegevusprogrammi 2007-2013 raames.

Projekti peamisteks eesmärkideks oli keskse äritegevuste andmebaasi loomine Poolas ja äritegevuse veebipõhise registreerimise võimaldamine. Põhieesmärgiks oli ettevõtjatega seotud reeglite ja süsteemide ühtlustamine ja neile ühest kohast kättesaadavate kvaliteetsete teenuste osutamine.

Äritegevuse registreerimiseks kuluva aja vähendamiseks seati uuele teenusele eesmärgiks elektroonilise andmevahetuse võimaldamine kõigi registreerimisprotsessiga seotud ametkondade vahel.

Iga Poola kodanik võib usaldusväärset elektroonilist profiili või elektroonilist allkirja (koos kvalifitseeritud sertifikaadiga) kasutades täita veebis kõik formaalsused, mis on Poolas ettevõtte registreerimiseks vajalikud. Pärast ametlikul veebilehel (www.firma.gov.pl) konto loomist peab ettevõtja uue ettevõtte registreerimiseks ainult järgima samm-sammulisi juhiseid, et sisestada nõutavat informatsiooni.

Soovi korral võib ettevõtja oma avalduse veebilehel vaid ette valmistada ja allkirjastamiseks omavalitsuse vastavat kontorit külastada.

Nupule "Esita" klõpsamisel käivitab CEIDG registreerimise maksuametis, statistika keskametis ja sotsiaalkindlustuse osakonnas. Sellega taotleb ettevõtja automaatselt nii maksu- kui ka statistilise registri numbreid (NIP ja REGON). Uue ettevõtte registreerimisest teatatakse 48 tunni jooksul riiklikul veebilehel www.firma.gov.pl, kuid äritegevusega võib alustada koheselt pärast avalduse kinnitamist.

“Pärast ametlikul veebilehel konto loomist peab ettevõtja uue ettevõtte registreerimiseks ainult järgima samm-sammulisi juhiseid, et sisestada nõutavat informatsiooni.”

Olles oma ettevõtte kord juba CEIDGs registreerinud, võivad ettevõtjad oma registreerimisandmeid veebis muuta, ajutiselt tegevuse peatada või isegi ettevõtte sulgeda, ilma et nad peaksid ühegi ametkonna kontorit külastama.

Platvorm võimaldab ka teiste ettevõtete kohta andmete otsimist ning nendega võimalikuks koostöök vajaliku teabe leidmist. Süsteem käivitus 2011. aasta juulis ning praegu sooritatakse selle abil päevas enam kui 20 000 tegevust.

LISATEAVET LEIATE SIIT

www.ceidg.gov.pl

Kogumaksumus:
6 900 000 EUR
ELi toetus:
5 800 000 EUR

TUTVUMISAGENTUUR AITAB HISPAANIA VÄIKESTEL JA KESKMISE SUURUSEGA ETTEVÕTETEL (VKE) UUE JUHTKONNAGA JÄTKATA

“Re-ettevõtlus” (Reempresa) on Hispaania Kataloonia piirkonnas rakendatud uus lähenemine, mis toetab väikeettevõtete ümberkorraldamist ja edukat jätkamist, aidates uusi ettevõtjaid nende juhtimise ülevõtmisel.

Igal aastal sulgeb Kataloonias oma ukseid umbes 95 000 mikro-ettevõtet ja VKEd ning loodetakse, et tänu uuenduslikule Reempresa-protsessile jääb vähemalt 15 % neist siiski ellu, pakkudes jätkuvalt rakendust oma töötajatele.

Reempresa keskus Kataloonias loodi 2010. aastal ja seda toetab Kataloonia Tööandjate Assotsiatsioon (Cecot) ning Kataloonias füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemist toetav erasihtasutus (CP'AC). Seda kaasrahastavad Kataloonia piirkond (Generalitat de Catalunya Departament d'Economia i Coneixement) ja Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF).

Tutvumis- ja tugiteenuseid pakutakse nii kohapeal kui ka virtuaalselt, aidates uusi omanikke otsivatel väikeettevõtetel ja potentsiaalsetel ettevõtjatel kokku saada. Sihtgruppi kuuluvad väikeettevõtted, sageli pereärid, millel on probleeme ümberkorralduste või jätkusuutlikkusega.

Keskus on tutvumisprotsessiks vajalike andmete ja teabe keskpunkt ning ta toetab potentsiaalseid uusi omanikke ka “re-ettevõtluse” meetodikaga. Keskus korraldab laiaulatuslikke teabeprogramme, et tuua esile Reempresa-lähenemise kasulikkust oma tegevusest loobuda soovivatele ettevõtetele ja potentsiaalsetele “re-ettevõtjatele”.

“Olemasolevatel, kuid jätkusuutlikkuse probleemidega ettevõtetel aidatakse senisest ärist väljuda, tagades nende jätkuvus ja luues seega turvalise tuleviku nende töötajatele.”

2011. aastal aitas Reempresa keskus korraldada 13 “VKE tutvust”. Selle tulemusel säilis umbes 145 töökohta. 2012. aasta esimeste kuude “VKE tutvuste” arv on veelgi suurem, viidates projekti edule.

Keskus aitab potentsiaalsetel ettevõtjatel leida uusi äriettevõtteid, millega end siduda, ja annab neile ka juhtnööre äri ülevõtmise protsessi läbiviimiseks. “Re-ettevõtjad” võivad olemasoleva ettevõtte varad kas osta või liisida alternatiivina päris uue ettevõttega nullist alustamiseks.

LISATEAVET LEIATE SIIT

Reempresa: www.reempresa.org/?idioma=2

Cecot (Kataloonia Tööandjate Assotsiatsioon, projekti kaasalgataja): www.cecot.org

CP'AC: www.autoocupacio.org

Generalitat de Catalunya Departament

d'Economia i Coneixement: www.gencat.cat

Reempresa twitter: @Reempresa

Reempresa LinkedIn: www.linkedin.com/groups/Reempresa-3945960

Reempresa-3945960

Kogumaksumus:

1 700 000 EUR

ELi toetus (ERF):

850 000 EUR

REGIOSTARS KONKURSS

KOGUB HOOGU

2012. aasta 16. jaanuaril saabusid Brüsselisse (BE) 24 RegioStars 2012 konkursi finalisti ja esitlesid oma projekte Euroopa Komisjoni poolt moodustatud kõrgetasemelisele sõltumatule žüriile.

Osavõtt 2012. aasta RegioStars konkursist oli rekordiline – üle kogu Euroopa Liidu saabus 107 osalemise taotlust.

See ei anna märku üksnes sellest, et konkurss on saavutamas oma eesmärgi – juhtida tähelepanu headele tavadele linnade ja piirkondade arendamisel, vaid ka sellest, et kõik osalejad, nii võtjad kui ka finalistid, saavad kasu sattumisest Euroopa tähelepanu keskmesse. RegioStars 2012 konkursi võitjate väljakuulutamisel 2012. aasta juunikuus tunnevad end võitjatena ilmselt kõik finalistid.

Sõltumatu žürii

2012. aasta konkursil on žürii esimeheks Luc Van den Brande, Regionide Komitee president aastatel 2008-2010, kes juhib 11-liikmelist meeskonda, kuhu kuulub tööstusringkondade, teadusasutuste ja konsultantide esindajaid.

Žürii otsib järgmisi omadusi:

- projekti uuenduslik olemus;
- projekti mõju (või oodatav mõju) esialgsete eesmärkide näol;
- projekti oodatav jätkusuutlikkus; ja
- projekti tulemuste mõju kohalikule, piirkondlikule ja piirkondadevahelisele koostööle.

2013. aasta RegioStars konkurss juba käib ning juba enne lõpptähtaega – milleks on 20. aprill 2012 – on saanud arvukalt osalemise taotlusi.

KONKURSS

RegioStars konkursid on toimunud viiel aastal osana ELi komisjoni "Piirkondade majandusliku muutmise" algatusest. Konkurss püüab tuvastada piirkondade arendamisel välja töötatud häid tavasid ja juhtida tähelepanu originaalsetele ja uuenduslikele projektidele, mis võiksid olla huvipakkuvad ja inspireerivad ka teistele piirkondadele.

Konkurss jaguneb mitmeks kategooriaks: arukas kasv, jätkusuutlik kasv, kaasav kasv, CityStari kategooria ning info ja kommunikatsiooni kategooria.

Žüriipoolse esmase ülevaatus järel kutsutakse 24 kõige lootustandvamat projekti ühepäevasele üritusele, kus autorid tutvustavad oma projekte žüriile ja vastavad küsimustele enne iga kategooria võitjate väljaselgitamist.

Konkursil osalemiseks peavad projektid olema kaasrahastatud ELi struktuurifondide* poolt ja ellu viidud riiklike, piirkondlike või koostööprogrammide raames.

Taotlused esitatakse projekti juhi või arendaja nimel kaasrahastamise eest vastutava riikliku või piirkondliku korraldusasutuse poolt (või nende kinnitusega).

* Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF), Euroopa Sotsiaalfond (ESF), Ühtekuuluvusfond või ühinemiseelse abi rahastamise vahend (IPA) pärast 1. jaanuari 2000. a.

REGIOSTARS 2012 konkursi võitjad kuulutatakse välja auhinnatseremoonial 14. juunil Brüsselis.

Käegakatsutav kasu võitjatele ja finalistidele

Euroopa Komisjon võttis hiljuti ühendust kõigi varasemate võitjate ja finalistidega, et uurida nende mõtteid seoses konkursiga ja seda, millist kasu nad osalemisest on saanud.

Universaalne vastus oli see, et nad kõik soovitasid teistel kindlasti oma projekte järgmistele RegioStarsi konkursidele esitada.

Enamus küsitletutest tundsid, et osalemine andis neile "käegakatsutavat kasu" – seda kinnitas 93% võitjatest. 73% finalistidest väitsid, et osalemine andis neile positiivse kogemuse.

Nii võitjad kui ka finalistid tõid esile kasu, mis tulenes nähtavamaks muutumisest ja prestiižist, partnerite leidmisest, kogemuste jagamisest teiste sarnaste projektidega ja isegi isikliku motivatsiooni tõusust. Nad leidsid, et konkurss oli suurepärase kogemuse, mis lisas nende projektidele tohutult avalikkuse tähelepanu. Paljud tundsid, et konkurss andis neile suurt kindlust edasiseks tegutsemiseks.

Üks konkursil osalenu ütles: "See oli võimalus meie kohalike ja regionaalsete strateegiade tugevdamiseks, et täiustada jätkusuutlikku linnatransporti. See lisab headele piirkondlikele tavadele rahvusvahelist tunnustust ja võimaldab neil levida kõikjal Euroopas."

Paljud märkisid ära suuremat tähelepanu piirkondliku ja riikliku meedia poolt ning poliitilise toe lisandumist. Kõik hindasid head positsiooni, mille konkurss andis neile valitsuse, kohalike kogukondade ja võimalike partneritega suhtlemiseks.

Mõned osalejad leidsid, et konkursil oli positiivne mõju nende meeskonna moraalile. Üks võitja ütles: "Me oleme nüüd auhinnatud meeskond." Teine nägi selles huvitavat kogemust, mis "inspireeris ja elavdas meeskonda."

Mõned viitasid teiste projektide meeskondadega kohtudes saadud positiivsetele kogemustele, mida nad pidasid väärtuslikeks, ja omandatud uutele teadmistele. "See oli suurepärase võimalus koostööks ning kogemuste, teadmiste ja parimate tavade jagamiseks ning teistelt õppimiseks," ütles üks osaline.

Mitmed osalenud ettevõtted on saanud selget ärilist kasu: "Konkurss aitas meil oma tulevikuplaane kindlustada ja me kasutame konkursi jätkuvalt kui edulugu praegu struktuurifondide hangetel osaledes," ütles üks rahulolev võitja. Teine ütles, et tunnustus aitas neil leida uusi partnereid ja elavdas erasektori huvi nende rahastamise vastu.

Üks pragmaatiline finalist lausus, et konkurss oli väga kasulik nende ettevõtte positsiooni tugevdamisel rahastamisagentuuride, poliitiliste- ja teadusringkondade silmis.

LISATEAVET LEIATE SIIT

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/regions_for_economic_change/regiostars_en.cfm

RegioStars 2012 finalistid ja žürii liikmed

ERF TOETAB E-VALITSUST – TEHA ON VEEL PALJU

Kontrollikoja aruanne tunnistab Euroopa Regionaalarengu Fondi panust elektrooniliste avaliku sektori teenuste arendamisse Euroopas. Paraku on senine tulu jäänud oodatust väiksemaks.

Kontrollikoja aruanne “Kas ERFi toetust saanud e-valitsuse projektid on olnud mõjusad?” keskendus ERFi poolt perioodil 2000–2006 kaasrahastatud projektidele ja vaatles e-valitsuse teenuste arendamist neljas liikmesriigis: Prantsusmaal, Itaalias, Portugalis ja Hispaanias.

Kontrollikoda uuris teemakohaseid strateegilisi ja programmdokumente ning külastas 28-t e-valitsuse teenuste arendamisega tegelevat haldusprojekti, uurides, kas need projektid rahuldavad ettenähtud vajadusi, kas need on hästi kavandatud ja plaanikohaselt ellu viidud ning kas need on kasulikud ja püsivad. Seda tööd täiendas projektijuhtide valimile saadetud Interneti-küsitlus.

Aruandes kajastatud perioodil nähti avaliku halduse ametkondade poolt e-valitsuses vahendit kodanikele, ettevõtetele ja teistele asutustele teenuste osutamisega seotud halduskoormuse vähendamiseks ja teenuste osutamise parandamiseks. Nende sammude eesmärgiks oli ka siseturu barjääride vähendamine, kodanike mobiilsuse toetamine kogu Euroopas ja EL 2020 konkurentsi- ja innovatsioonieesmärkide saavutamise toetamine.

Kontrollikoja aruandes jõuti järeldusele, et kuigi ERFi poolt toetatud e-valitsuse projektid aitasid kaasa elektrooniliste avaliku sektori teenuste üldisele arengule ja kuigi enamus projekte olid tehniliselt toimivad, siis saadav kasu jäi oodatust väiksemaks tulenevalt sellest, et keskendumine projektide eesmärkidele ei olnud piisav.

Kontrollikoda tunnustas projekte üldise eesmärkide saavutamise, tehnoloogilise usaldusvärsuse ja finantsilise jätkusuutlikkuse eest, kuid märkis, et kehvade kavandamise ja juurutamise tõttu jõuti tulemusteni sageli hilinemisega või vähendatud mahus ja alati ei keskendutud esmatähtsatele vajadustele. Kuna mõõdikuid projektide kasumlikkuse mõõtmiseks ei ole kehtestatud, siis pole võimalik hinnata juba teostatud projekte ega koguda teadmisi tulevaste programmide tarvis.

Aruandes esitatakse rida soovitusi korraldusasutustele ja Euroopa Komisjonile tagamaks seda, et tulevikus ERFi poolt e-valitsuse projektidele antav tugi põhineks tuvastatud vajadustel ja selgetel eesmärkidel, et tegevus oleks kuluefektiivne, tõhusa tulemuste ja mõjude hindamise süsteemiga.

Oma vastuses tervitas Euroopa Komisjon Kontrollikoja positiivset hinnangut ERFi poolt antud panusele e-valitsuse teenuste arendamisel neljas liikmesriigis ja tunnistades tuvastatud puudusi, toetas soovitusi elluviimise ja hindamise parandamiseks.

Aruannet on võimalik alla laadida siit:

<http://eca.europa.eu/portal/pls/portal/docs/1/9288731.PDF>

“RAHASTAMINE, PAINDLIKKUS JA KESKENDUMINE” ERIPÄRASTELE ELI PIIRKONDADELE

Geograafiliste eripäradega – saartega, mägedega või hõredalt asustatud aladega – Euroopa piirkonnad peavad sageli tegelema väljakutsetega, mis mõjutavad nende majandustulemusi ja poliitikate edukat elluviimist. Üks hiljutine uuring tegeles selle valdkonnaga ja näitas, et neis piirkondades täidavad Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF) ja Ühtekuuluvusfond (ÜF) kriitilist rolli.

1. detsembril 2009. aastal jõustunud Lissaboni leping aitas juhtida tähelepanu piirkondadele, mis seisavad silmitsi eriliste arenguväljakutsetega, eriti nendele, mida iseloomustavad “rasked ja püsivalt ebasoodsad looduslikud ja demograafilised tingimused nagu kõige põhjapoolsemad väga madala asustustihedusega piirkonnad, saared, piiriülesed ja mägipiirkonnad”.

Majandusotsuste analüüsi keskuse (Analysis for Economic Decisions) poolt läbi viidud uuring “ERFi ja ÜFi geograafiliste eritunnustega – saartega, mägedega ja hõredalt asustatud aladega – piirkondadele antava toe asjakohasus ja tõhusus” hõlmas kahte rahastamise perioodi (2000-2006 ja 2007-2013) ning tugines ERFi ja ÜFi mõju analüüsil 15-le NUTS 2 piirkonnale ja kuuetele NUTS 3 alale (vt kasti ⁽¹⁾).

Nende piirkondade ja alade puhul ilmnes rida ühiseid jooni:

- noorte inimeste lahkumine, madal loomulik iive ja kohaliku elanikkonna vananemine;
- sõltuvus kindlastest “varadest”, näiteks loodusressurssidest, kliimast, maastikust, ja turismi ning seotud teenuste arendamine; ja
- “kriitilise massi” puudumine siseturu mahu, kvalifitseeritud tööjõu, koolitusvõimaluste ja võimalike välisinvesteeringute näol.

Uuring leidis, et ERF ja ÜF pakuvad olulist lisaväärtust:

- võimaldades pika-ajalist, stabiilset finantsraamistikku, millele tuginedes võivad piirkonnad erinevaid projekte arendada;
- toimides olulise katalüsaatorina tähtsate projektide tarvis siseriikliku rahastamise hankimisel;
- pakkudes paindlikku vahendit konkreetsete vajaduste ja väljakutsetega tegelemiseks, täiendades teisi siseriiklikke ja ELi фонде; ja
- parandades strateegilist fookust, huvirühmade kaasatust ja “hea juhtimistava” taset.

UURINGUGA HÕLMATUD 15 NUTS 2 PIIRKONDA:

Steiermark (AT), Rhône-Alpes (FR), Castilla la Mancha (ES), Islas Baleares (ES), Ida-Soome (FI), Corse (FR), Sicilia (IT), Sterea Ellada (EL), Voreio Aigaio (EL), Śląskie (PL), Centro (PT), Hovedstaden (DK), Övre Norrland (SE), Vzhodna Slovenija (SI) ja Highlands and Islands (UK).

UURINGUGA HÕLMATUD 6 NUTS 3 ALA:

Cuenca (ES), Norrbotten (SE), Lesbos (EL), Bornholm (DK), Ardèche (FR) ja Western Isles (UK).

Uuring leidis siiski ka seda, et need kaks finantsinstrumenti võiksid muutuda veelgi tõhusamaks, rõhutades geograafilisi eripärasid kõigis rahastamisprotsessi etappides ja mitte tajudes neid kui “probleeme”. Uuring leidis sedagi, et poliitika peaks ulatuma kaugemale infrastruktuuri arendamisest kui peamisest rahastamise eesmärgist ning keskenduma hoopis piiratud arvule prioriteetidele, mis on juba oma kasulikkust piirkonnale tõestanud – niinimetatud varapõhine lähenemine. Lisaks sellele võiksid nende piirkondade ja alade regionaalpoliitika jaoks olla kasulikud paindlikumad mitmetasemelised juhtimislepingud.

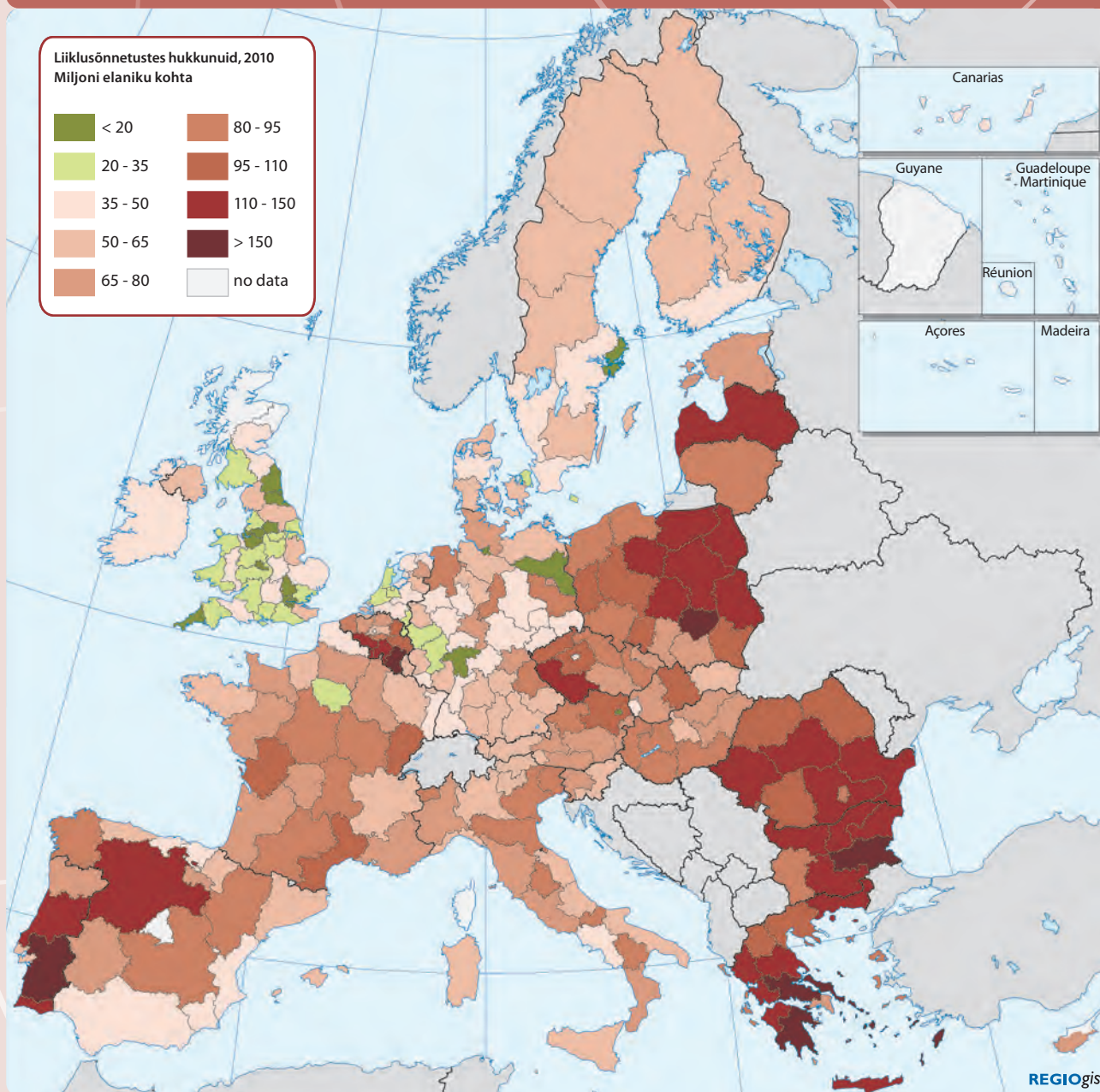
Uuring näitas, et ERF ja ÜF on sobilikud vahendid geograafiliste eripäradega piirkondade arendamiseks, soodustades töhusate projektide realiseerimist läbi vajaliku rahastamise, paindlikkuse ja fookuse pakkumise.

Uuringu täistekstiga saab tutvuda siin:

- http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/eval2007/geographical_final1.pdf
- http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/eval2007/geographical_final2.pdf

(1) NUTS-klassifikatsioon jagab iga ELi liikmesriigi kolmeks tasandiks (NUTS 1, 2 ja 3), kusjuures teine ja kolmas tasand on vastavalt esimese ja teise tasandi alamjaotised.

LIIKLUSÕNNETUSTES HUKKUNUD MILJONI ELANIKU KOHTA 2010. AASTAL

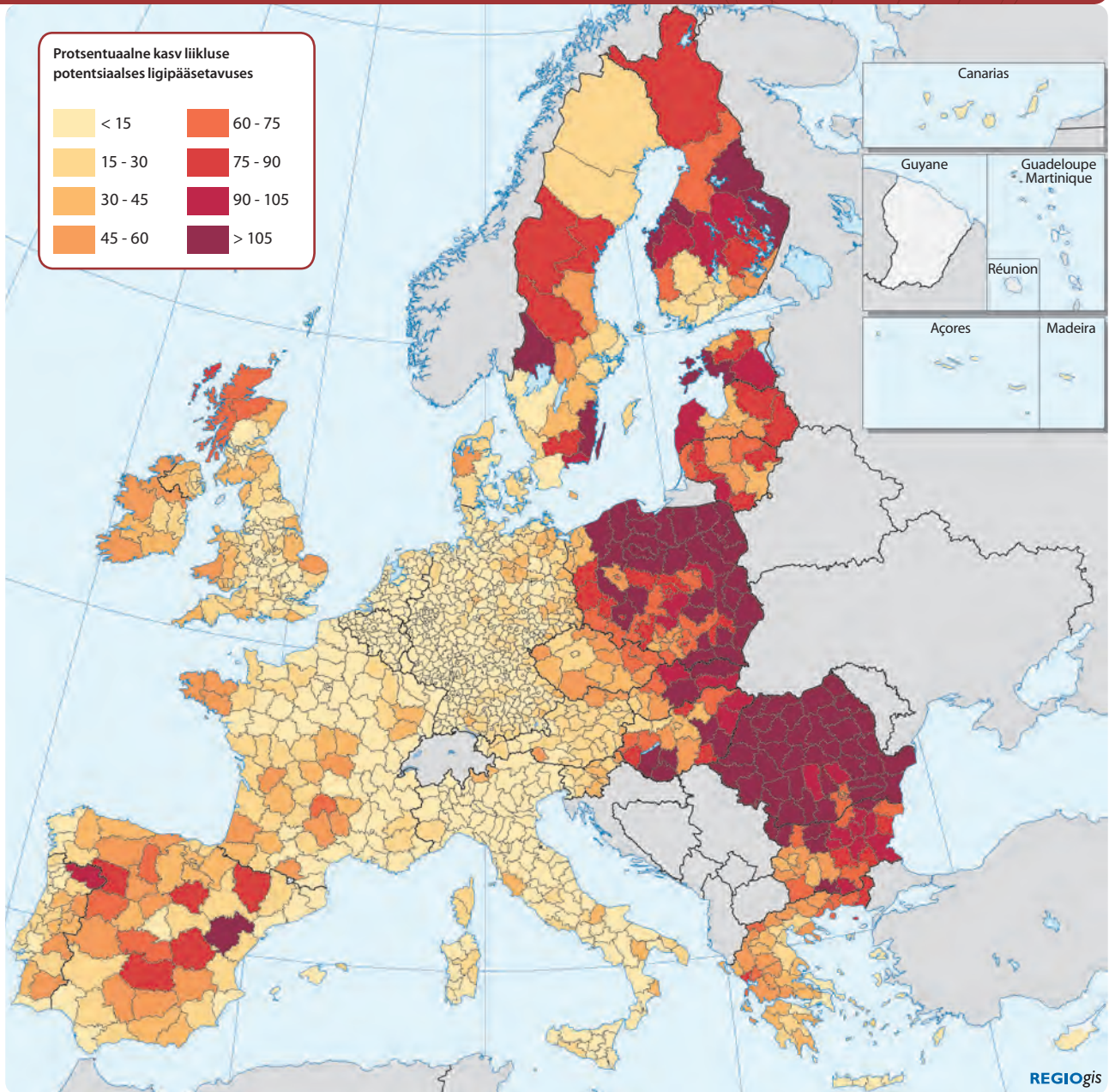

EL-27 = 61,4 | Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärk = 33,8 | BE, BG, CZ, DE, LV, NL, SE: 2009
Allikas: Liikuvuse ja transpordi peadirektoraat, energeetika peadirektoraat, regionaalpoliitika peadirektoraat

2010. aastal hukkus Madalmaades, Rootsis ja Suurbritannias liikluses ainult 32 inimest miljoni elaniku kohta, samal ajal kui Poolas, Kreekas, Rumeenias ja Bulgaarias oli see näitaja üle 100. 2020. aastaks tahab EL liiklusõnnetustes hukkuvate inimeste arvu 2010. aastaga võrreldes 50% vähendada. See tähendaks 2020. aastal 34 liiklusõnnetustes hukkunut miljoni elaniku kohta. Madalmaad, Rootsi ja Suurbritannia vähendasid liikluses hukkunute arvu poole võrra perioodil 2001 kuni 2010 ning hetkel on nende riikide tase madalam kui ELi eesmärk aastaks 2020. Paljudes liikmesriikides

ja piirkondades tuleb aga selle eesmärgini jõudmiseks veel pikk tee läbi käia. Seitsmes piirkonnas hukub liikluses igal aastal miljoni elaniku kohta enam kui 150 inimest: ühes piirkonnas Bulgaarias, Poolas ja Portugalis, kolmes piirkonnas Kreekas ja ühes piirkonnas Belgias (Luxembourgigi provintsis), kus liiklusõnnetustes hukkunute suhe on ELi kõrgeim – 258 hukkunut miljoni elaniku kohta. Kuigi ka teede taristu parandamine võib aidata kaasa hukkunute arvu vähenemisele, avaldaksid tõenäoliselt tugevamat ja kiiremat mõju muutsed õigussüsteemis ja juhtide käitumises.

TEEDE KAUDU LIGIPÄÄSETAVUSE POTENTSAALNE TÕUS: KIIRE STSENAARIUM PRAEGUSE OLUKORRAGA VÕRRELDES

Potentsiaalne ligipääsetavus leitakse pöördvõrdelise kaugusega kaalutud elanike arvuna, kelleni on võimalik jõuda umbes neljatunnise sõiduga. Kiire stsenaarium eeldab arvukat kiirteede rajamist. | Allikas: Regionaalpoliitika peadirektoraat, Spiekermann & Wegener.

© Halduspiirid – ühendus EuroGeographics

See kaart kujutab järjest tumenevate värvidega piirkondi, kus teede taristu parandamine tõstaks oluliselt inimeste arvu, kelleni võiks kergesti jõuda umbes neljatunnise autosõiduga. See võrdleb nende inimeste arvu, kelleni võib jõuda juba praegu, ja inimeste arvu, kelleni jõutaks siis, kui rohkematel teedel oleksid lubatud suured kiirused. See näitab, et enamusele arenenud piirkondades tähendaks täiendav transpordi taristu vaid väikesi muutusi. Enamuses Euroopa Liidu idapiirkondades kasvaks aga juurdepääsetavate inimeste arv või potentsiaalne turg enam kui kahekordseks.

Inimeste arv, kelleni on võimalik jõuda, ei ole oluline üksnes oma tooteid ja teenuseid müüa üritavatele ettevõtetele. See mõjutab ka vajatavate haiglate, koolide ja muude avalikke teenuseid osutavate asutuste arvu. Kesise teede taristu tõttu peavad inimesed rohkem aega sõitmisele kulutama, et neile vajalike avalike teenusteni jõuda, või peavad ametkonnad väiksemate elanikkonna gruppide teenindamiseks palju rohkem ehitama.

10. MAI 2012 Integreeritud territoriaalse arengu piirkonnad ja linnad _Brüssel (BE)

14. JUUNI 2012 RegioStarsi konkursi võitjate väljakuulutamine _Brüssel (BE)

15. JUUNI 2012 Algatuse "Piirkonnad majandusmuutustes" konverents _Brüssel (BE)

17.-19. JUUNI 2012 Kolmas ELi Läänemere piirkonna strateegia aastafoorum _Kopenhaagen (DK)

2.-3. JUULI 2012 Teine Euroopa äärepoolseimate piirkondade foorum _Brüssel (BE)

21. SEPTEMBER 2012 European Cooperation Day _Brüssel (BE)

8.-11. OKTOOBER 2012 AVATUD USTE PÄEVAD, Euroopa piirkondade ja linnade nädal _Brüssel (BE)

27.-28. NOVEMBER 2012 Esimene ELi Doonau piirkonna strateegia aastafoorum _Regensburg (DE)

Lisateavet ürituste kohta leiate Info regio veebisaidi jaotisest "Päevakord":

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_et.cfm

Panorama 41. väljaandes võisite lugeda komisjoni plaanidest tulevase ühtekuuluvuspoliitika reeglite lihtsustamiseks ja tugevaks keskendumiseks tulemustele.

Kui soovite jagada oma vaateid selle kohta, kuidas kõnealused ettepanekud mõjutavad teie piirkonda või huvivaldkonda, või soovite küsida asjakohaseid küsimusi, võtke meiega ühendust e-posti aadressil

regio-panorama@ec.europa.eu

TEHKE OMA HÄÄL KUULDAVAKS

ISSN 1725-8200

© Euroopa Liit, 2012

Paljudamine on lubatud juhul, kui väljaandja on sellest teadlik.

■ Väljaannete talitus

Euroopa Komisjon, regionaalpoliitika peadirektoraat
teabevahetus, teave, suhted kolmandate riikidega
Raphaël Goulet

Avenue de Tervueren 41, B-1040 Bruxelles

E-post: regio-info@ec.europa.eu

Veebileht: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_et.htm